



KENCES

Kenniscentrum Studentenhuisvesting



Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

abf

BIJLAGEN

Landelijke monitor studentenhuisvesting 2023

In opdracht van
Kences

Datum
7 september 2023

Auteur(s)
Lies Hooft van Huijsduijnen, Astrid Elfferich,
Sandra van Zoelen, Tobias Molenaar, Bert
Marchal en Ruben Speijer

Kenmerk
r2023-0049AEL



ABF Research
Verwersdijk 8, 2611 NH Delft
+31 (0) 15 27 99 300 • info@abf.nl • www.abfresearch.nl

Copyright ABF Research 2023 De informatie in dit rapport is met de grootste zorg samengesteld. ABF Research aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele fouten, onnauwkeurigheden of onvolledigheden. Het gebruik van (onderdelen van) dit rapport is toegestaan mits de bron duidelijk wordt vermeld

Inhoudsopgave

| | |
|--|----|
| Bijlage A: Historie | 4 |
| Bijlage B: Bronnen | 8 |
| Bijlage C: Werkwijze vraag en aanbod | 19 |
| Bijlage D: Toelichting en terugblik op de cijfers door de jaren heen | 26 |
| Bijlage E: vragenlijst 'Wonen Als Student' | 35 |
| Bijlage F: verdiepende enquête 'Betaalbaarheid en welzijn' | 55 |

Bijlage A: Historie

De Landelijke monitor studentenhuisvesting 2023 is de twaalfde monitor in een reeks die sinds 2012 jaarlijks verschijnt. Eind 2010 zijn op initiatief van Kences de eerste stappen gezet om te komen tot een Landelijke monitor studentenhuisvesting. Sindsdien wordt jaarlijks getracht de kwaliteit verder te verbeteren en aan te sluiten bij de actualiteit. Nieuw dit jaar is dat de methodiek rondom de woonvoorkeuren van studenten is verbeterd. Hierbij zijn ook voor het eerst de wensen rondom de aanwezigheid van een gemeenschappelijke woonkamer uitgevraagd.

In 2011 is een methodiek ontwikkeld om het aantal studenten per studiestad te bepalen op basis van DUO-gegevens. Daarnaast is in dat jaar een prognosemodel ontwikkeld dat op basis van de standgegevens en de nationale Referentieraming van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap het aantal studenten per stad raamt. Tot slot is er een pilot bij een drietal steden uitgevoerd om de woonwensen van de studenten te achterhalen.

In 2012 is de ontwikkelde methodiek op basis van de eerste ervaringen verder verfijnd en is Kences met de uitkomsten naar buiten getreden. De Landelijke monitor studentenhuisvesting kon vanaf dat moment uitgroeien tot de nationale standaard voor cijfers over studentenhuisvesting.

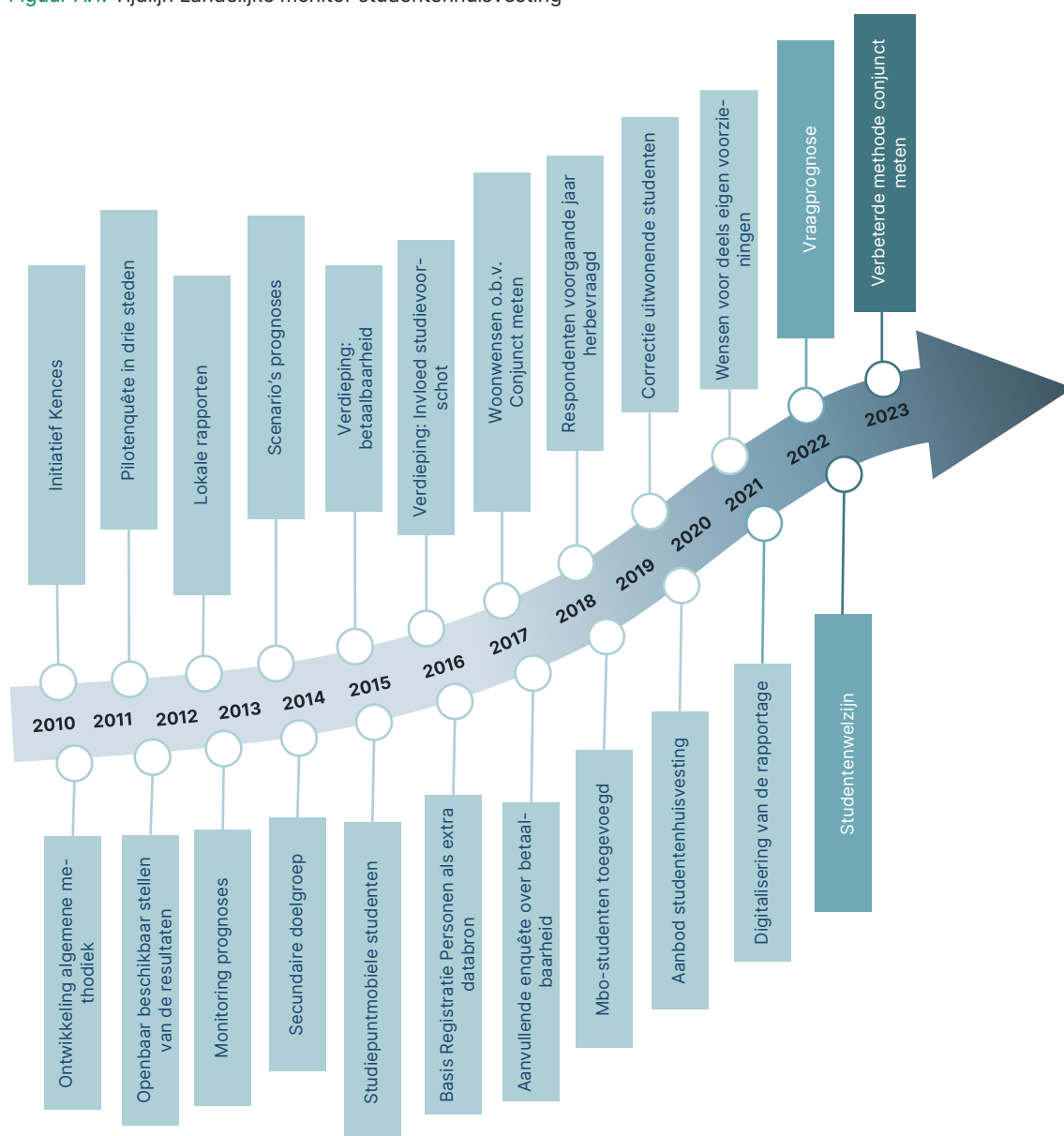
De landelijke monitor schetst een gedegen beeld op nationaal niveau en geeft voor sommige onderdelen ook inzicht in de verschillen tussen steden. Sinds het begin van de monitor is het aantal respondenten van de enquête gestegen, tot een respons van 49.300 in 2023. Dit biedt de mogelijkheid om steeds beter ook op lokaal niveau uitspraken over studentenhuisvesting te doen en invulling te geven aan de informatiebehoefte van de lokale beleidsmakers. Sinds 2012 zijn daarom naast de landelijke monitor ook Lokale Monitoren Studentenhuisvesting ontwikkeld. Dit jaar zijn naast de landelijke monitor 20 lokale monitoren opgesteld.

Vanaf 2013 zijn de uitkomsten van de prognoses van de voorgaande jaren ook gemonitord. Klopt het totaal aantal studenten uit de ramingen van de voorgaande jaren met het gemeten daadwerkelijke aantal studenten? Zijn wellicht bepaalde steden onderschat en andere overschat? Wat is de oorzaak van deze onder- of overschatting en kunnen de nieuwe prognoses met deze inzichten worden verbeterd? De kwaliteit van de prognoses wordt met deze stap niet alleen gecontroleerd, maar bovendien verbeterd.

In de collegejaren '13-'14 en '14-'15 hadden voorgenomen kabinetsmaatregelen voor het hoger onderwijs enige invloed op het studiegedrag van studenten. Bovendien was de verwachting dat deze maatregelen ook effect konden hebben op het totaal aantal studenten en het aantal dat op zichzelf gaat wonen. Omdat hier in de referentieraming geen rekening mee wordt gehouden zijn er

vanaf 2014 naast de trendraming scenario's toegevoegd om de mogelijke effecten daarvan in beeld te brengen. Uiteindelijk heeft het sociaal leenstelsel waar destijds over werd gesproken geleid tot de invoering van het studievoorschot in collegejaar '15-'16. Met de gegevens van de steeds grotere groep studenten die binnen het nieuwe stelsel vallen wordt sinds 2016 in beeld gebracht wat het effect is op basis van werkelijke cijfers.

Figuur A.1: Tijdlijn Landelijke monitor studentenhuisvesting



Tot 2014 is in de monitor alleen gekeken naar de primaire doelgroep, dit betreft studenten die uitwonend zijn in de stad waar ze studeren. Voor huisvesting is de secundaire doelgroep, studenten die in een andere stad studeren dan waar ze uitwonend zijn, eveneens zeer relevant. Deze groep bestaat in collegejaar '22-'23 uit 125.000 studenten waarvan 68.000 studenten in een andere stad

wonen met een hoger onderwijsinstelling. Het betreffen studenten (voltijd en duaal) studerend aan een door de overheid bekostigde hoger onderwijsinstelling. In 2014 is deze doelgroep daarom op verschillende plaatsen ook opgenomen in de monitor en vanaf 2015 is de groep integraal meegenomen.

In 2015 is voor het eerst extra aandacht gegeven aan de betaalbaarheid van studentenhuysvesting. In een apart hoofdstuk zijn naast informatie uit de enquête ook aanvullende bronnen ingezet.

Nederlandse en internationale diplomastudenten worden vanaf het begin van de monitor meegenomen. In 2015 is een eerste aanzet gegeven om hier ook de internationale studiepuntmobiele studenten aan toe te voegen. In kwalitatieve zin is dit gelukt met het in beeld brengen van de afwijkende woonwensen. De kwantitatieve basis ontbrak echter nog en deze is in 2016 voor het eerst besproken. Deze cijfers zijn uniek en nog niet eerder waren er cijfers over het aantal studiepuntmobiele studenten voor iedere studiestad.

In 2016 is de Basisregistratie Personen voor het eerst als extra bron ingezet om inzicht te blijven houden in het thuis- of uitwonend zijn van studenten (dit wordt niet langer door DUO geregistreerd).

In 2017 is voor het eerst een extra enquête uitgezet over de inkomsten en uitgaven van studenten om de betaalbaarheid van studentenhuysvesting met de enquête goed in beeld te brengen. Daarnaast is in dit jaar het conjunct meten toegevoegd om woonwensen van studenten in beeld te brengen. Voorheen werden voor verschillende typen woonkenmerken de woonwensen van studenten los geanalyseerd. Vanaf 2017 vindt met behulp van het conjunct meten een afweging tussen de verschillende typen woonkenmerken plaats.

In 2018 zijn respondenten van een jaar ervoor voor het eerst opnieuw benaderd. Aan deze respondenten is een aantal extra vragen voorgelegd omtrent de verhuyswens van vorig jaar in combinatie met de daadwerkelijke verhuysactie in het huidige jaar. Deze vragen leiden tot een realistische verhuyswens van studenten. Daarnaast zijn in 2018 voor het eerst cijfers over mbo-studenten aan de monitor toegevoegd.

Na de invoering van het studievoorschot schrijven uitwonende studenten zich minder snel in op hun woonadres. Uitwonende studenten staan daarom nog vaak als thuiswonend geregistreerd in de Basisregistratie Personen. In 2019 is voor het eerst, met terugwerkende kracht vanaf collegejaar '15-'16, een correctie op het aantal uitwonende studenten toegepast.

Over de vraagzijde van studentenhuysvesting is veel bekend. In 2020 is extra aandacht besteed aan de aanbodkant van studentenhuysvesting. Niet alleen het potentiële aanbod van studentenhuysvesting komt aan bod, maar deze monitor gaat ook in op het verhuysgedrag van uitstromende

studenten. Ook zijn voor het eerst de wensen van studenten om in een woonruimte met gedeeltelijk eigen voorzieningen te wonen in kaart gebracht.

In 2021 is de monitor volledig gedigitaliseerd. De digitalisering biedt diverse voordelen ten opzichte van de traditionele rapporten. Door te werken met een gelaagdheid van het rapport is meer data op een overzichtelijke manier toegankelijk gemaakt en zijn de cijfers overal te bekijken. Door op een figuur te klikken wordt meer gedetailleerde informatie zichtbaar. Daarnaast kunnen de figuren en tabellen eenvoudig gedownload worden.

In 2022 is een vraagprognose naar studentenhuysvesting opgesteld. De vraagprognose geeft inzicht in het verwacht aantal studenten dat uitwonend wenst te worden. Met zowel een vraag- als aanbodprognose kan voor het eerst inzicht worden gegeven in het toekomstige huysvestingstekort. Verder zijn er in dat jaar vragen over het welzijn van studenten toegevoegd. Aan de hand van deze vragen kan de samenhang tussen huysvesting en het welzijn van studenten inzichtelijk worden gemaakt.

In 2023 is de methodiek voor het conjunct meten verder verfijnd. Hierdoor kunnen de woonwensen van studenten beter in kaart worden gebracht. Daarbij is ook voor het eerst uitgevraagd wat de voorkeuren van studenten zijn rondom het wel of niet aanwezig zijn van een gemeenschappelijke woonkamer.

Bijlage B: Bronnen

DUO-studentenaantallen

Voor de bepaling van het aantal studenten is gebruikgemaakt van registratiegegevens van de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO). Deze instantie registreert alle deelnemers van onderwijs aan onderwijsinstellingen die door de overheid worden bekostigd. Deze registratie bevat het aantal diplomastudenten per onderwijsinstelling naar leeftijd, geslacht, woonplaats en opleiding. Deze monitor is gebaseerd op voltijdstudenten en studenten die een duaal traject volgen. Deeltijdstudenten zijn dus geen onderdeel van deze monitor.

Basisregistratie Personen

Om te bepalen of studenten thuis- of uitwonend zijn wordt de Basisregistratie Personen (BRP) gebruikt. Studenten kunnen in de BRP geselecteerd worden door op persoonsniveau een koppeling te maken tussen de DUO-registraties en de BRP. In de BRP is per persoon geregistreerd wie de ouders zijn en op welk adres de student en de ouders wonen. Zodoende kan worden afgeleid of de student op hetzelfde adres woonachtig is als tenminste één van de ouders. Op deze manier kan voor vrijwel de gehele Nederlandse studentenpopulatie het kenmerk thuis- of uitwonend bepaald worden. Van de internationale studenten is slechts ongeveer 55 procent in de BRP geregistreerd. Voor de 45 procent waarvoor de woonsituatie ontbreekt wordt op basis van de enquête 'Wonen Als Student' per studiestad geschat welk deel in Nederland woont. Vervolgens wordt de verdeling over de Nederlandse woongemeenten geschat op basis van de verdeling bij de internationale studenten uit dezelfde studiestad van wie wel de woonsituatie bekend is.

Door de invoering van het studievoorschot is de noodzaak voor een student om zich bij de gemeente in te schrijven op een ander adres dan zijn of haar ouders minder groot. Voor studenten die in collegejaar '14-'15 of eerder gestart zijn met hun opleiding was de studiefinanciering hoger voor uitwonende studenten, waardoor zij zich direct inschreven op het nieuwe adres zodra zij het ouderlijk huis hadden verlaten. Het aantal uitwonenden, gemeten via de BRP, valt in collegejaar '15-'16 en later hierdoor lager uit dan in werkelijkheid het geval is. In deze monitor is een correctie toegepast om voor dit effect te corrigeren. Deze correctie is gebaseerd op de extra vraag of de respondent zich op het huidige adres ingeschreven heeft die is gesteld in de enquête 'Wonen als Student'. Uit eerdere analyses is gebleken dat studenten eerlijk antwoord geven op deze vraag. Aangezien het wel of niet inschrijven bij de gemeente verschilt per leeftijdscategorie en type verhuurder zijn per categorie aparte correctiefactoren bepaald en toegepast.

24 procent van de Nederlandse uitwonende studenten jonger dan 20 jaar geeft aan zich niet als uitwonend op hun woonadres te hebben geregistreerd. Onder de Nederlandse uitwonende studenten van 23 jaar en ouder betreft dit 6 procent. De correctie zorgt voor een bijstelling van 247.000 naar 279.000 uitwonende Nederlandse studenten in 2023.

Basisregistratie Adressen en Gebouwen

Om inzicht te krijgen in het aanbod van studentenhuysvesting is gebruik gemaakt van een combinatie van Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG), de BRP en DUO. Door de verschillende bestanden over de tijd aan elkaar te koppelen, ontstaat een tijdreeks van woningen waar uitwonende studenten gewoond hebben, maar ook inzicht in de mate waarin woningen door studenten bewoond worden. Een deel van de woningen wordt vrijwel continu bewoond door studenten en een deel van de woningen wordt een deel van de tijd door studenten bewoond maar ook een aanzienlijk deel van de tijd door andere doelgroepen zoals alleenstaanden en starters. Het aanbod is hiermee in twee groepen verdeeld:

- Structureel aanbod: aanbod dat in minimaal 75 procent van de tijd bewoond is geweest door minimaal één mbo- en/of ho-student in de periode van 2013 tot en met 2020. Op het moment dat een student uit dit type aanbod vertrekt is de kans groot dat de plek door een andere student wordt opgevuld. Een groot deel van de woonruimten is van Kences-studentenhuysvesters valt in deze categorie.
- Flexibel aanbod: aanbod dat door minimaal één student bewoond is geweest in de periode van 2013 tot en met 2020, maar niet tot het structurele aanbod behoort. Als dit type aanbod vrijkomt is het niet vanzelfsprekend dat er opnieuw een student in komt wonen.

Met deze tijdreeks is het ook mogelijk om verhuysstromen van afgestudeerden inzichtelijk te maken. De tijd tussen uitstroom uit het hoger onderwijs en de verhuysdatum geeft inzicht in de doorstroom van afgestudeerden.

De BAG, BRP en DUO-registraties op persoonsniveau zijn aanwezig bij het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). Het CBS stelt deze onder strikte voorwaarden beschikbaar voor statistisch en wetenschappelijk onderzoek. De bestanden bevatten vertrouwelijke gegevens. Om deze reden zijn deze bestanden alleen binnen een streng beveiligde omgeving van het CBS toegankelijk. De gegevens in de monitor zijn niet terug te leiden tot individuen en zijn altijd gebaseerd op ten minste 10 personen.

Enquête 'Wonen Als Student'

Onder studenten aan het hoger onderwijs in Nederland is een enquête uitgezet met vragen over huysvesting. Deze enquête geeft inzicht in de huidige woonsituatie, verhuysgeneigdheid en woonwensen. De complete vragenlijst is in bijlage E te vinden. Om een goede respons te waarborgen is er samengewerkt met onderwijsinstellingen. In totaal hebben 36 van de 49 hoger onderwijsinstellingen hun studenten actief benaderd via e-mail of een ander medium. Ten behoeve van de respons is de enquête zo kort mogelijk gehouden en kan de enquête via zowel computer als smartphone worden ingevuld. In 2023 hebben 49.300 studenten de enquête bruikbaar ingevuld. Dit betekent een daling van 7 procent ten opzichte van 2022 toen 52.900 studenten de enquête bruikbaar hebben ingevuld. Het veldwerk van de enquête 'Wonen als Student' heeft plaatsgevonden van half maart tot en met eind mei.

In Tabel B.1 wordt het aantal studenten per stad en het aantal bruikbaar ingevulde enquêtes weer-gegeven. De respons is ruim voldoende om op nationaal niveau uitspraken over studentenhuisvesting te doen. Hoe hoger de respons, hoe groter de betrouwbaarheid. In 20 steden is de respons op het niveau van zowel studiestad als woonstad voldoende om uitspraken over de stad te doen. Als in de monitor gegevens per stad worden gepresenteerd op basis van deze enquête, dan worden alleen de 20 steden gepresenteerd waarvoor de respons hoog genoeg was.

Tabel B.1: Aantal studenten (voltijd en duaal) en respons naar studiestad¹ (alle studenten) en woonstad² (alleen uitwonende studenten), collegejaar '22-'23 (bron: enquête 'Wonen als Student 2023')

| | Potentiële doelgroep | | Bruikbare respons | | Responspercentage | | Representativiteit | |
|------------------|----------------------|----------------|-------------------|---------------|-------------------|-----------|--------------------|----------|
| | Stu-diest. | Woonst. | Stu-diest. | Woonst. | Stu-diest. | Woonst. | Stu-diest. | Woonst. |
| Alkmaar | 3.500 | 820 | 240 | 10 | 7% | 1% | - | - |
| Almere | 4.680 | 1.850 | 230 | 50 | 5% | 2% | - | - |
| Amersfoort | 2.660 | 1.840 | 140 | 20 | 5% | 1% | - | - |
| Amsterdam | 126.900 | 57.770 | 4.660 | 1.790 | 4% | 3% | + | + |
| Apeldoorn | 950 | 1.050 | 60 | <10 | 6% | 0% | - | - |
| Arnhem | 11.320 | 6.760 | 830 | 300 | 7% | 4% | + | + |
| Breda | 19.730 | 6.930 | 1.160 | 320 | 6% | 5% | + | + |
| Delft | 30.120 | 17.180 | 2.620 | 1.630 | 9% | 9% | + | + |
| Den Haag | 32.590 | 20.610 | 2.280 | 1.220 | 7% | 6% | + | + |
| Deventer | 7.710 | 1.740 | 330 | 70 | 4% | 4% | + | + |
| Doetinchem | 370 | 240 | | | 0% | 0% | - | - |
| Dron-ten | 2.330 | 570 | 210 | 130 | 9% | 22% | - | + |
| Ede | 3.340 | 1.720 | 190 | 60 | 6% | 3% | - | + |
| Eindhoven | 35.100 | 14.340 | 4.260 | 2.160 | 12% | 15% | + | + |
| Emmen | 1.470 | 630 | 120 | 40 | 8% | 6% | - | - |
| Enschede | 28.310 | 12.360 | 1.450 | 1.010 | 5% | 8% | + | + |
| Gouda | 1.010 | 830 | 120 | 30 | 12% | 3% | - | - |
| Groningen | 62.160 | 38.060 | 4.050 | 3.140 | 7% | 8% | + | + |
| Haarlem | 4.780 | 2.590 | 270 | 40 | 6% | 2% | + | - |
| Heerlen | 4.840 | 930 | <10 | <10 | 0% | 0% | - | - |
| Helmond | 880 | 460 | <10 | | 1% | 0% | - | - |
| Leeuwarden | 19.980 | 7.240 | 1.740 | 770 | 9% | 11% | + | + |
| Leiden | 37.550 | 15.710 | 3.610 | 1.570 | 10% | 10% | + | + |
| Maastricht | 26.050 | 17.790 | 1.540 | 1.210 | 6% | 7% | + | + |
| Nijmegen | 46.640 | 18.170 | 2.270 | 1.080 | 5% | 6% | + | + |
| Rotterdam | 71.680 | 31.430 | 3.200 | 1.480 | 4% | 5% | + | + |
| 's-Hertogenbosch | 18.050 | 2.900 | 1.840 | 250 | 10% | 8% | + | + |
| Sittard-Geleen | 4.490 | 830 | 110 | 10 | 3% | 1% | - | - |
| Tilburg | 30.330 | 13.610 | 2.310 | 1.300 | 8% | 10% | + | + |
| Utrecht | 68.800 | 29.560 | 4.110 | 1.850 | 6% | 6% | + | + |
| Venlo | 4.130 | 1.980 | 310 | 130 | 7% | 6% | + | + |
| Vlissingen | 3.250 | 770 | 140 | 40 | 4% | 5% | - | - |
| Wageningen | 12.950 | 8.260 | 3.310 | 2.500 | 26% | 30% | + | + |
| Zwolle | 21.470 | 3.700 | 1.290 | 270 | 6% | 7% | + | + |
| Overig | 4.380 | 57.730 | 300 | 7.010 | 7% | 12% | + | + |
| Totaal | 754.500 | 398.930 | 49.270 | 31.460 | 7% | 8% | + | + |

¹ Stu-diest.: Studenten (potentiële doelgroep), respondenten (bruikbare respons), responspercentage van studenten en representativiteit van studenten die in de desbetreffende stad studeren, ongeacht waar de studenten wonen.

² Woonst.: Studenten (potentiële doelgroep), respondenten (bruikbare respons), responspercentage van studenten en representativiteit van studenten die in de desbetreffende stad wonen, ongeacht waar de studenten studeren.

Correctie voor selectiviteit in de respons

De antwoorden van de respondenten moeten de totale populatie studenten vertegenwoordigen. Om tot aantallen voor de hele groep te komen worden de aantallen uit de respons vermenigvuldigd met een zogenaamde ophoogfactor. Bijvoorbeeld, als de totale populatie uit 1.000 studenten bestaat en 100 personen de enquête hebben ingevuld, dan is de ophoogfactor voor die groep van respondenten 10: elk antwoord van een respondent telt dan ook voor 9 andere studenten die niet hebben meegedaan aan de enquête.

Daarnaast worden er weegfactoren gebruikt, om ervoor te zorgen dat de uitkomsten op basis van de antwoorden van de respondenten het beeld voor de totale populatie zo goed mogelijk weergeven. Respondenten vormen zelden een juiste afspiegeling van de totale populatie; sommige groepen zijn oververtegenwoordigd, andere zijn ondervertegenwoordigd. Om deze reden krijgt niet iedere respondent dezelfde weegfactor. Op basis van studiestad, woonstad, leeftijd, geslacht, type onderwijs en woonsituatie krijgen respondenten die ondervertegenwoordigd zijn een hogere weegfactor en oververtegenwoordigde respondenten een lagere weegfactor. Voor de samenstelling van de totale populatie naar deze kenmerken wordt de combinatie van DUO- en CBS-gegevens gebruikt.

Correctiefactor voor vraag en aanbod

Door de voorraad van het aantal studentenwoningen af te zetten tegen het aantal studenten dat in de stad zou willen wonen wordt de druk op de woningmarkt van studentenhuisvesting inzichtelijk. Verhuiscriteria spelen een belangrijke rol bij de bepaling van deze drukindicator. Studenten schatten hun woonwensen echter niet altijd realistisch in. Dit leidt tot over- of onderschatting van de vraag. Om na te gaan in hoeverre opgegeven woonwensen ook daadwerkelijk reële woonwensen vertegenwoordigen zijn respondenten uit 2022 in 2023 opnieuw benaderd. Bij deze herbenadering is getoetst of de respondenten invulling hebben gegeven aan een eventuele verhuiscriteria en of respondenten ook daadwerkelijk niet zijn verhuisd als ze geen verhuiscriteria hadden. Respondenten die niet in lijn met de opgegeven verhuiscriteria of het ontbreken van een verhuiscriteria hebben gehandeld, krijgen een extra vraag om de reden hiervan te achterhalen. Aan de hand van de reden wordt bepaald of het een reële verhuiscriteria betrof (bijvoorbeeld als er geen woonruimte is gevonden ondanks actief zoeken) of geen reële verhuiscriteria (bijvoorbeeld als er helemaal niet is gezocht naar een woonruimte). Op basis van deze informatie worden correctiefactoren samengesteld waarmee de verwachte vraag omgezet kan worden in een meer realistische verwachte vraag.

Wat het aanbod betreft, kan in theorie een student in elke woonruimte in Nederland wonen. Echter is niet iedere woonruimte geschikt voor studenten en moeten studenten vaak met andere groepen concurreren om dezelfde typen woonruimten. Om een zo realistisch mogelijk aanbod dat op dit moment voor studenten beschikbaar is te bepalen (het reële aanbod), is gekeken naar de woonruimten waar studenten in de afgelopen acht jaar hebben gewoond. Op één peilmoment wordt slechts een deel van dit aanbod bewoond door studenten. Dit wordt het benutte aanbod genoemd en vormt de basis van het aanbod voor studentenhuisvesting. Daarnaast is voor het onbenutte aanbod (aanbod waar

de afgelopen acht jaar wel studenten hebben gewoond, maar op het peilmoment geen student woont) gekeken welk deel relatief eenvoudig door studenten benut zouden kunnen worden. Dit bereikbare onbenutte aanbod vormt samen met het benutte aanbod het reële aanbod voor studenten-huisvesting. In bijlage C wordt de werkwijze rondom bepaling van de vraag en het aanbod nader toegelicht.

Woonwensen in beeld met behulp van conjunct meten

Bij het kiezen van woonruimte spelen verschillende kenmerken een rol. Bij traditioneel marktonderzoek worden hiervoor aan de respondent afzonderlijke vragen voorgelegd over de voorkeur voor type woonruimte, locatie, oppervlakte en woonlasten. Een student die op zoek is naar woonruimte kan hiermee aangeven wat hij wil. Met deze traditionele manier van enquêteren wordt de onderzochte persoon echter niet gedwongen om een afweging te maken tussen bijvoorbeeld woonlasten en kwaliteit. Om hieraan tegemoet te komen zijn er meer geavanceerde methodieken ontwikkeld om het keuzegedrag te analyseren. Eén daarvan is het zogenaamde 'conjunct meten', waarbij conjunct duidt op het gecombineerd meten van voorkeuren. De basis hiervan wordt gevormd door een verzameling productkenmerken (attributen), in dit geval kenmerken van woonruimten, die voor een bepaalde doelgroep (hier: studenten) belangrijk is in het keuzeproces. Door de respondent een keuze te laten maken uit meerdere woonruimten, met verschillende combinaties van kenmerken, ontstaat inzicht in het afwegingsproces en de optimale combinatie van kenmerken. Zo kan worden nagegaan welke kenmerken van doorslaggevend belang zijn en welke minder invloed hebben op de keuze. Deze enquêtevorm sluit meer aan bij de dilemma's die een student te verwerken krijgt bij het in werkelijkheid kiezen van woonruimte.

In de enquête 'Wonen als Student' is gebruikgemaakt van een conjuncte meting. Iedere respondent mocht vijf keer een voorkeur aangeven voor één van de twee in de vragenlijst aangeboden woonruimten. De voorgelegde woonruimten zijn voor het onderzoek samengesteld uit de volgende kenmerken:

- *Type woonruimte*: kamer met gedeelde voorzieningen, éénkamerwoning en meerkamerwoning;
- *Oppervlakte*: voor kamers met gedeelde voorzieningen en éénkamerwoningen: 12 tot en met 28 vierkante meter, voor meerkamerwoningen: 35 tot en met 95 vierkante meter;
- *Locatie van de woonruimte*: centrum, rand centrum/campus en rand van de stad;
- *Gedeelde woonkamer*: gemeenschappelijke woonkamer wel/niet aanwezig;
- *Woonlasten (incl. bijkomende lasten en na aftrek van de huurtoeslag)*: 325 tot en met 1000 euro.

Aan de hand van een wiskundig rekenmodel worden de gemaakte keuzes geanalyseerd. Hierbij geldt dat een respondent de woonruimte kiest die hem of haar het meeste nut oplevert. Het nut dat een woonruimte biedt is opgebouwd uit de verschillende kenmerken. Voor de niveaus van elk kenmerk wordt zo een eigen 'deelnut' bepaald, wat synoniem staat voor de voorkeur voor dat niveau en het effect dat een kenmerk kan hebben op de keuze. In dit onderzoek is gebruik gemaakt van het

conditional logit model om de relatie tussen (deel)nutten en kansen te bepalen. Uit het onderzoek komt bijvoorbeeld naar voren dat studenten een voorkeur hebben voor meerkamerwoning, maar niet tegen elke prijs. Meerkamerwoning heeft dus een positief nut, hogere woonlasten een negatief nut.

Verdiepende enquête 'Wonen Als Student betaalbaarheid en welzijn'

De verdiepende enquête wordt alleen in de even jaren uitgevoerd. Toch is er dit jaar ook voor gekozen de verdiepende enquête uit te voeren. In mei 2023 is het veldwerk van de enquête verricht. Deze extra enquête is uitgezet onder de 30.000 respondenten die in de reguliere enquête hebben aangegeven bereid te zijn deel te nemen aan vervolgonderzoeken. De verdiepende enquête richt zich op de thema's betaalbaarheid en studentenwelzijn. In totaal hebben 8.800 studenten de aanvullende enquête ingevuld. De complete vragenlijst is in bijlage F te vinden.

Tabel B.2: Aantal studenten (voltijd en dual) en respons naar stad, collegejaar '22-'23 (bron: enquête 'Wonen als Student betaalbaarheid 2023')

| | Potentiële doelgroep | Benaderd | Bruikbare respons | Responspercentage |
|------------------|----------------------|---------------|-------------------|-------------------|
| Alkmaar | 3.890 | 120 | 30 | 29% |
| Almere | 5.390 | 120 | 40 | 34% |
| Amersfoort | 3.610 | 70 | 20 | 29% |
| Amsterdam | 115.230 | 2.340 | 670 | 29% |
| Apeldoorn | 1.720 | 20 | <10 | 30% |
| Arnhem | 12.700 | 400 | 120 | 30% |
| Breda | 19.280 | 600 | 170 | 29% |
| Delft | 25.520 | 1.250 | 400 | 32% |
| Den Haag | 34.430 | 1.140 | 260 | 23% |
| Deventer | 7.160 | 160 | 50 | 28% |
| Doetinchem | 580 | 0 | 0 | |
| Dronten | 2.250 | 80 | 20 | 24% |
| Ede | 3.920 | 100 | 50 | 48% |
| Eindhoven | 32.590 | 2.270 | 700 | 31% |
| Emmen | 1.570 | 60 | 10 | 20% |
| Enschede | 25.290 | 740 | 260 | 35% |
| Gouda | 1.640 | 70 | 20 | 35% |
| Groningen | 57.990 | 2.490 | 690 | 28% |
| Haarlem | 5.810 | 130 | 30 | 21% |
| Heerlen | 4.400 | <10 | <10 | 33% |
| Helmond | 1.270 | <10 | <10 | 33% |
| Leeuwarden | 17.130 | 870 | 240 | 27% |
| Leiden | 32.580 | 1.800 | 540 | 30% |
| Maastricht | 22.530 | 830 | 240 | 29% |
| Nijmegen | 41.220 | 1.270 | 480 | 38% |
| Rotterdam | 68.180 | 1.650 | 420 | 25% |
| 's-Hertogenbosch | 17.030 | 880 | 230 | 26% |
| Sittard-Geleen | 4.260 | 60 | 20 | 32% |
| Tilburg | 27.320 | 1.160 | 330 | 29% |
| Utrecht | 61.550 | 2.070 | 760 | 37% |
| Venlo | 3.100 | 130 | 30 | 23% |
| Vlissingen | 2.930 | 60 | 20 | 33% |
| Wageningen | 11.040 | 1.780 | 440 | 25% |
| Zwolle | 19.680 | 650 | 240 | 37% |
| Overig | 59.710 | 4.680 | 1.300 | 28% |
| Totaal | 754.500 | 30.010 | 8.840 | 29% |

Studentenwelzijn

Om inzicht te krijgen in de invloed van huisvesting op het welzijn van studenten is dit jaar voor het eerst in de verdiepende enquête een blok over studentenwelzijn opgenomen. Het welzijn van de studenten is berekend met behulp van de 'Mental Health Inventory 5' (MHI-5). Deze internationale standaard is gebaseerd op de volgende vijf vragen:

1. Hoe vaak voelde jij je gelukkig gedurende de afgelopen maand?
2. Hoe vaak voelde jij je kalm en rustig gedurende de afgelopen maand?
3. Hoe vaak voelde jij je erg zenuwachtig gedurende de afgelopen maand?
4. Hoe vaak voelde jij je neerslachtig en somber gedurende de afgelopen maand?
5. Hoe vaak zat je zo erg in de put dat niets je kon opvrolijken gedurende de afgelopen maand?

De vragen kunnen worden beantwoord met: voortdurend – meestal – vaak – soms – zelden – nooit. Ieder antwoord levert een score op. Voor vraag 1 en 2 zijn de scores aflopend van 5 naar 0 voor de mogelijke antwoorden. Voor vraag 3, 4 en 5 zijn de scores oplopend van 0 naar 5 voor de mogelijke antwoorden. De MHI-5 score wordt berekend door deze scores op te tellen en te vermenigvuldigen met 4. Dit resulteert in een MHI-5 score lopend van 0 tot en met 100. Een student wordt als psychisch gezond beschouwd bij een MHI-5 score gelijk of hoger dan 60. Daarnaast worden er gradaties gemaakt in mate van psychische ongezondheid: iemand wordt licht, matig of ernstig ongezond beschouwd als de score respectievelijk tussen de 45 en 60, 33 en 44 of lager dan 33 ligt.

Met behulp van een multivariate data analyse is het effect van persoons-, opleidings- en huisvestingskenmerken op het studentwelzijn berekend. De volgende kenmerken zijn hierbij gebruikt:

- Persoonskenmerken: geslacht, leeftijd, Nederlands/internationaal, hoogte studieschuld in klassen, besteedbaar budget in klassen;
- Opleidingskenmerken: bachelor/master, hbo/universiteit, eerstejaarsstudent/ouderejaars student;
- Huisvestingskenmerken: thuiswonend/zelfstandig/onzelfstandig, binnen/buiten studiestad, woonlocatie binnen de stad, verhuiscens, gewenste woonsituatie.

Rekening houdend met de persoons-, opleidings- en huisvestingskenmerk, kan voor ieder afzonderlijk kenmerk het verschil in MHI-5 score worden berekend. Met behulp van de p-waarde wordt bepaald of een afzonderlijk kenmerk een significant verschil op het welzijn van studenten heeft. Daarnaast is het voor de praktische relevantie interessant om te weten hoe groot het effect van een kenmerk op het welzijn van studenten is. In dit onderzoek wordt de grootte van het effect via Cohen's d berekend. Deze index ligt meestal tussen de -2 en $+2$, waarbij een negatieve waarde staat voor een negatief effect op het welzijn en andersom. Als het absolute effect kleiner is dan $0,2$, dan kan gesteld worden dat het kenmerk geen noemenswaardig effect op het welzijn heeft. Is door een kenmerk de absolute effectgrootte tussen de $0,2$ en $0,5$, dan heeft het kenmerk een klein effect op de psychische gezondheid. Een absolute effectgrootte tussen de $0,5$ en $0,8$ laat een middelgroot effect

zien en een kenmerk waarbij de absolute effectgrootte groter is dan 0,8 heeft een groot effect op de psychische gezondheid.

Voor uitwonende studenten in een kamer met gedeelde voorzieningen en in een zelfstandige woonruimte (huur) worden extra kenmerken gebruikt voor de analyse:

- Band met huisgenoten (als woonruimte is kamer met gedeelde voorzieningen);
- Toewijzingsbeleid nieuwe bewoner (als woonruimte is kamer met gedeelde voorzieningen);
- Band met burens (als woonruimte zelfstandig);
- Type verhuurder;
- Relatie met verhuurder;
- Staat van onderhoud van woonruimte;
- Mate van geluidsoverlast;
- Woonlasten;
- Aanwezigheid van gedeelde relaxruimte.

Tot slot is het effect van de aanwezigheid van verschillende gemeenschappelijke diensten en voorzieningen in een wooncomplex voor uitwonende studenten geanalyseerd. De volgende gemeenschappelijke diensten/voorzieningen zijn uitgevraagd en geanalyseerd:

- Diensten: gemeenschappelijke evenementen en activiteiten (online & offline), student beheerder (zoals community manager), deelfietsen/deelauto's, reparatie- en gebouwbeheerder (conciërge), schoonmaakservice, community network/groepsapp, actieve bewonerscommissie;
- Voorzieningen: studieruimtes/samenwerkingsruimtes, gym, gemeenschappelijke relax-/speelruime, gedeeld dakterras/binnenplaats/tuin, café/restaurant.

Referentieraming³

Het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) stelt sinds 1993 jaarlijks een leerlingenen studentenraming op met het verwachte aantal studenten voor de komende jaren tot en met het collegejaar '60-'61. Deze raming op nationaal niveau, ook wel referentieraming genoemd, vormt de basis van de prognoses die in deze monitor worden gepresenteerd.

Het uitgangspunt voor de referentieraming zijn de overgangskansen die worden afgeleid uit de onderwijsmatrix. In de voor de referentieraming gebruikte onderwijsmatrix zitten aantallen leerlingen uitgesplitst naar jaar, leeftijd, herkomst en bestemming. Deze onderwijsmatrix wordt aangevuld met personen buiten het onderwijs, uitgesplitst naar leeftijd, zodat uiteindelijk de gehele Nederlandse bevolking in de onderwijsmatrix vertegenwoordigd is.

Tabel B.3 geeft een fictief en versimpeld voorbeeld van een deel van de onderwijsmatrix. Het betreft een voorstelling van de matrix voor 18-jarigen in een gegeven jaar. In dit voorbeeld gaan in het gegeven jaar 20 van de in totaal 130 leerlingen met een havodiploma naar het mbo. Ook gaan er in totaal

³ Voor meer informatie over de referentieraming, zie <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2023/05/01/referentieraming-ocw-2023>

170 18-jarigen in het gegeven jaar naar het mbo. Voor de referentieraming worden dergelijke aantallen omgezet in overgangskansen door de aantallen te delen op de totale herkomst.

Tabel B.3: Fictief voorbeeld stromen van 18-jarigen in de onderwijsmatrix (tussen haakjes de overgangskansen)

| Herkomst | Bestemming | | | | | Totaal herkomst | |
|--------------|------------|-----------|-------------|------------|------------|-----------------|----------------|
| | havo | vwo | mbo | hbo | wo | | geen onderwijs |
| vmbo-diploma | 20 (11,1%) | | 150 (83,2%) | | | 10 (5,6%) | 180 (100%) |
| havodiploma | | 10 (7,7%) | 20 (15,4%) | 80 (61,5%) | 10 (7,7%) | 10 (7,7%) | 130 (100%) |
| vw o-diploma | | | | 10 (14,3%) | 50 (71,4%) | 10 (14,3%) | 70 (100%) |

De overgangskansen voor 18-jarigen worden vervolgens gebruikt in de referentieraming. Stel dat er in een jaar 100 18-jarige leerlingen een havodiploma halen, dan is de verwachting dat er in dat jaar ongeveer 8 leerlingen (7,7 procent) met een havodiploma naar het vwo stromen. In het volgende ramingsjaar zijn de 18-jarigen een jaar ouder geworden en zijn ze terechtgekomen op hun bestemming. In dit ramingsjaar zullen deze personen verdeeld worden volgens de overgangskansen van 19-jarigen, die op dezelfde manier zijn afgeleid uit de onderwijsmatrix.

De referentieraming houdt ook rekening met bevolkings- en sterfteprognoses. Op deze manier wordt de in- en uitstroom naar leeftijd als input toegevoegd aan het model. Daarnaast houdt de referentieraming rekening met overgangen tussen onderwijssoorten waar beleidsveranderingen de meeste invloed op hebben, zoals van primair onderwijs naar voortgezet onderwijs en van voortgezet onderwijs naar vervolgonderwijs. Iedere combinatie van strategische herkomst en bestemming wordt beschouwd en geëxtrapoleerd, mits het een gangbare overgang betreft. Op deze manier zijn voor de referentieraming van 2023 126 strategische stromen geëxtrapoleerd.

Deze strategische overgangskansen worden geëxtrapoleerd op basis van de laatste twaalf jaren. Door deze punten wordt de best passende rechte lijn getrokken (lineaire regressie met OLS). Deze lijn wordt verschoven, zodat deze door de laatste realisatiewaarde gaat. Door deze lijn vervolgens door te trekken naar de toekomst, worden de kansen geëxtrapoleerd. Na zes jaar wordt de overgangskans constant gehouden op de dan bereikte waarde.

De extrapolaties worden toegevoegd als zogenoemde sturing. Daarnaast zijn er nog een aantal andere vormen van sturing:

- **Standaardcorrectie:** de extrapolatie van trends uit het verleden kan opleveren dat de overgangskansen in de prognose naar 0% of 100% gaan. In deze gevallen is in de raming gecorrigeerd, door de overgangskansen constant te laten in de sturing
- **Correctie van invloed van werkloosheid:** bij het mbo is een duidelijk verband tussen werkloosheid en het aandeel van voltijd bol-studenten binnen het mbo. Dit verband leidt tot een correctie van de raming die ook met sturing wordt opgelegd.

De raming ontstaat uiteindelijk als combinatie van bevolkingsontwikkelingen, overgangskansen en sturing. Daarbij gelden voor jaar t altijd de overgangskansen van jaar $t-1$ als uitgangspunt van de berekeningen. Dat uitgangspunt wordt gecombineerd met de sturing om te komen tot de overgangskansen van jaar t . De resultaten van de uiteindelijke raming kunnen worden uitgesplitst naar alle dimensies die in de gebruikte onderwijsmatrix aanwezig zijn, namelijk ramingsjaar, leeftijd, herkomst en bestemming.

Apollo-prognoses

Om de landelijke referentieramingen van het ministerie van OCW te vertalen naar de diverse studiesteden is gebruik gemaakt van het rekenmodel Apollo van ABF Research.

Bij het maken van de ramingen voor de komende jaren wordt er eerst gekeken hoe het verleden zo nauwkeurig mogelijk gesimuleerd kan worden. Hiervoor wordt getracht de stroomkansen en andere belangrijke parameters voor de afgelopen 5 jaar te schatten, zodat er een optimale match ontstaat tussen de simulatie en realisatie. Enkele belangrijke aspecten hierbij zijn:

- Instroomkansen vanuit het voortgezet onderwijs en mbo;
- Instroom vanuit het buitenland;
- Demografische verschuivingen;
- Doorstroom tussen bachelor- en masteropleidingen;
- Doorstroom tussen woonsituaties;
- Uitstroom van uitvallers en afgestudeerden.

Uit de simulatie per jaar volgt voor ieder jaar een optimale set van parameters. Van deze vijf sets wordt het gewogen gemiddelde genomen. Het meest recente jaar weegt het zwaarst mee en de daaraan voorafgaande jaren hebben een steeds lager gewicht. Daarnaast wordt gekeken of er trends zijn in de parameters waarbij een gewogen gemiddelde onvoldoende is en waarbij de trend doorgetrokken moet worden in de prognoses (bijvoorbeeld de instroom vanuit het buitenland die jaarlijks toeneemt).

De parameters worden gebruikt om de in-, door- en uitstroom voor de komende jaren uitgesplitst naar onderwijsinstelling, vestigingsgemeente, opleidingssoort, bachelor- of masteropleiding, leeftijd, geslacht en gewenste woonsituatie te bepalen. Uitgangspunt vormt de referentieraming. Dit betekent dat de in-, door- en uitstroom op nationaal niveau altijd overeen moet komen met de referentieraming.

Om de instroom uit de referentieraming te vertalen naar studiesteden wordt de instroom eerst toegeedeeld naar alle onderwijsinstellingen per vestigingsgemeente in Nederland op basis van de spreiding van leerlingen uit het laatste schooljaar van het voortgezet onderwijs (bron: Primos-bevolkingsprognose). Vervolgens wordt de instroom verdeeld over de onderwijsinstellingen op basis van stromen uit het verleden tussen woongemeenten in het laatste jaar van het voortgezet onderwijs en

studiesteden (bron: DUO). Dit leidt uiteindelijk tot de instroom per onderwijsinstellingen per vestigingsgemeente. Bijvoorbeeld, het afgelopen jaar stroomden 500 leerlingen uit Bergen op Zoom naar het hoger onderwijs. 50 leerlingen hiervan gingen studeren in Breda aan de Avans hogeschool in Breda, oftewel 10 procent. In de prognoses krijgt 10 procent van de instroom die uit Bergen op Zoom verwacht wordt de Avans hogeschool in Breda als onderwijsinstelling en dus Breda als studiestad.

De door- en uitstroom van de referentieraming worden toegedeeld aan de onderwijsinstellingen per vestigingsgemeente op basis van samenstelling naar leeftijd, geslacht, opleidingssoort en bachelor- of masteropleiding. Bijvoorbeeld, van de 1.000 mannelijke studenten van 27 jaar die een universitaire masteropleiding volgen studeert 10 procent in Amsterdam aan de Vrije Universiteit. Van de nationale uitstroom met deze specifieke kenmerken wordt dan 10 procent toegedeeld aan de Vrije Universiteit, oftewel 100 studenten.

Op basis van de parameters uit de simulatie wordt het kenmerk gewenste woonsituatie toegevoegd aan de in-, door- en uitstroom. Simpel gezegd worden in- en doorstroomkansen uit het verleden toegepast. Wenste afgelopen jaar 49 procent van de instroom om thuis te blijven wonen, wenste 28 procent het ouderlijk huis te verlaten en kwam 23 procent uit het buitenland; dan wordt deze verdeling ook toegepast bij de instroom in de prognoses. Hierbij wordt rekening gehouden met persoons- en opleidingskenmerken, trends en onderwijsinstelling per vestigingsgemeente.

Uiteindelijk leidt dit tot in-, door- en uitstroommatrices per jaar uitgesplitst naar leeftijd, geslacht, opleidingssoort, bachelor- of masteropleiding, onderwijsinstelling, vestigingsgemeente en gewenste woonsituatie. Deze matrices kunnen jaar-op-jaar toegepast worden op de resulterende matrix van de studentenpopulatie uit het voorgaande jaar (te starten met de matrix van het afgelopen collegejaar die gebaseerd is op DUO en BRP). Hierbij moet de leeftijd van iedere student logischerwijs ieder jaar ook met één worden verhoogd. De resulterende jaarmatrices komen door de gehanteerde werkwijze op nationaal niveau exact overeen met de referentieraming.

Bij prognoses is er altijd sprake van onzekerheden. Vanwege de onzekerheden wordt in deze monitor een bandbreedte als prognose gepresenteerd. Daarnaast zijn de prognoses gebaseerd op trends en worden er geen scenario's met trendbreuken doorgerekend. Een trendbreuk kan bijvoorbeeld optreden als gevolg van een, nu nog niet bekende, nieuwe beleidsmaatregel.

Studiepuntmobiele studenten

Het aantal studiepuntmobiele studenten is in kaart gebracht door per onderwijsinstelling jaarverslagen te raadplegen, navraag te doen bij de onderwijsinstelling of een schatting te maken op basis van Erasmus+-registraties.

Bijlage C: Werkwijze vraag en aanbod

Huidige vraag naar studentenhuysvesting

In collegejaar '22-'23 zijn 398.900 studenten uitwonend. Niet iedere student die uitwonend wenst te zijn, is uitwonend. De daadwerkelijk vraag naar studentenhuysvesting ligt hoger dan het huidig aantal uitwonende studenten. De vraag naar studentenhuysvesting speelt een belangrijke rol bij de bepaling van het huysvestingstekort en de druk op de studentenwoningmarkt.

De vraag naar studentenhuysvesting is gelijk aan het huidige aantal uitwonende studenten en het aantal studenten dat binnen een halfjaar en als student naar of uit de stad wenst te verhuizen. Daar bovenop zijn correcties op niet reële verhuyswensen toegepast. Studenten geven aan naar een stad of uit een stad te willen verhuizen, maar ondernemen vervolgens geen actie. Om deze niet reële verhuyswensen te bepalen, zijn de respondenten van de enquête 'Wonen als Student 2022' in 2023 herbenaderd. Hierbij is getoetst of de respondenten invulling hebben gegeven aan een eventuele verhuyswens en of de respondenten daadwerkelijk niet verhuysd zijn als ze geen verhuyswens hadden. Als respondenten niet hebben gehandeld in lijn met wat ze in 2022 hebben opgegeven, is gevraagd wat hier de reden van is.

Op basis van de verwachtingen van studenten in 2022 voor het al dan niet willen verhuizen binnen één jaar en het daadwerkelijke gedrag tussen 2022 en 2023 zijn correctiefactoren voor de vraag opgesteld. De vraag is voor de volgende 10 situaties naar boven of beneden gecorrigeerd (tenzij de betreffende studenten nu nog steeds aangeven invulling te geven aan de oorspronkelijke verhuyswens):

- | | |
|---|---|
| 1. Uitwonende studenten zonder verhuyswens die een jaar later zijn verhuysd naar een andere stad | > Verschuiving van de vraag tussen steden |
| 2. Uitwonende studenten zonder verhuyswens zijn een jaar later verhuysd naar het ouderlijk huys | > Verlaging van de vraag |
| 3. Uitwonende studenten met verhuyswens binnen de stad die een jaar later zijn verhuysd naar een andere stad | > Verschuiving van de vraag tussen steden |
| 4. Uitwonende studenten met verhuyswens binnen de stad die een jaar later zijn verhuysd naar het ouderlijk huys | > Verlaging van de vraag |
| 5. Uitwonende studenten met verhuyswens naar een andere stad die een jaar later zijn verhuysd naar een andere stad dan oorspronkelijk gewenst | > Verschuiving van de vraag tussen steden |
| 6. Uitwonende studenten met verhuyswens naar een andere stad die een jaar later zijn verhuysd naar het ouderlijk huys | > Verlaging van de vraag |

- | | |
|---|---|
| 7. Uitwonende studenten met verhuismwens naar een andere stad die een jaar later niet zijn verhuisd en ook niet op zoek zijn gegaan naar een woonruimte | > Verschuiving van de vraag tussen steden |
| 8. Thuiswonende studenten met verhuismwens die verhuisd zijn naar een andere stad dan oorspronkelijk gewenst | > Verschuiving van de vraag tussen steden |
| 9. Thuiswonende studenten met verhuismwens die niet zijn verhuisd en ook niet op zoek zijn gegaan naar een woonruimte | > Verlaging van de vraag |
| 10. Thuiswonende studenten zonder verhuismwens die een jaar later wel zijn verhuisd en het ouderlijk huis hebben verlaten | > Verhoging vraag |

Voorbeelduitwerking correctie 9:

57 procent van de studenten in 2022 met een verhuismwens binnen jaar om het ouderlijk huis te verlaten, is een jaar later niet verhuisd. Van de niet verhuisde studenten kan gesteld worden dat het bij 33 procent geen reële verhuismwens betrof. Zij hebben geen actie ondernomen of zijn door verschillende omstandigheden niet meer op zoek naar een woonruimte (o.a. andere studieplannen, financiële situatie gewijzigd en huidige woonruimte past nu beter). De vraag naar woonruimten van thuiswonende studenten is daarom met 19 procent naar beneden bijgesteld (33 procent van 57 procent).

Voorbeelduitwerking correctie 5:

37 procent van de uitwonende studenten met een verhuismwens naar een andere stad zijn verhuisd naar een andere stad dan de gewenste woonstad die ze een jaar eerder hadden. Dit zorgt voor een verschuiving van de vraag tussen steden. In de stad waar studenten wensen te wonen, maar niet zijn gaan wonen is de vraag naar beneden bijgesteld. In steden waar studenten werkelijk zijn gaan wonen is de vraag verhoogd. 12 procent van deze groep (4,4 procentpunt) wenst nog steeds naar dezelfde stad te verhuizen als de stad waar ze een jaar eerder naar wilde verhuizen. Voor dit deel is de correctie niet doorgevoerd.

Vraagprognose studentenhuysvesting

Naast de huidige vraag wordt ook de prognose van de vraag naar studentenhuysvesting opgesteld. Bij prognoses is er altijd sprake van onzekerheden. Het effect van ontwikkelingen die zich nog niet eerder hebben voorgedaan is op langere termijn lastig te voorspellen. De herinvoering van de basisbeurs vanaf collegejaar '23-'24 is hier een goed voorbeeld van.

De vraagprognose in de monitor studentenhuysvesting houdt rekening met de herinvoering van de basisbeurs. Vanwege de onzekerheden die deze herinvoering met zich meebrengt rondom de vraag naar studentenhuysvesting, is een onder- en bovengrensscenario opgesteld. Voor het doorrekenen van het onder- en bovengrensscenario middels het Apollo-model (zie Bijlage B) zijn de volgende uitgangspunten gebruikt:

- Bovengrensscenario: het gewenst aandeel uitwonende Nederlandse studenten (de vraag) stijgt op nationaal niveau naar de vraag uit collegejaar '14-'15. Dit is het laatste jaar dat de basisbeurs

nog bestond. Daarbij zal het effect van de herinvoering van de basisbeurs vooral doorwerken op de instromende en jonge studenten. Voor ouderejaars studenten zal de herinvoering van de basisbeurs minder snel een reden zijn om van woonsituatie te veranderen.

- Ondergrensscenario: het gewenst aandeel uitwonende Nederlandse studenten (de vraag) stijgt op nationaal niveau naar het gemiddelde van de vraag uit collegejaar '14-'15 en de vraag uit collegejaar '22-'23. Ook in dit scenario zal de herinvoering van de basisbeurs vooral doorwerken op de instromende en jonge studenten.

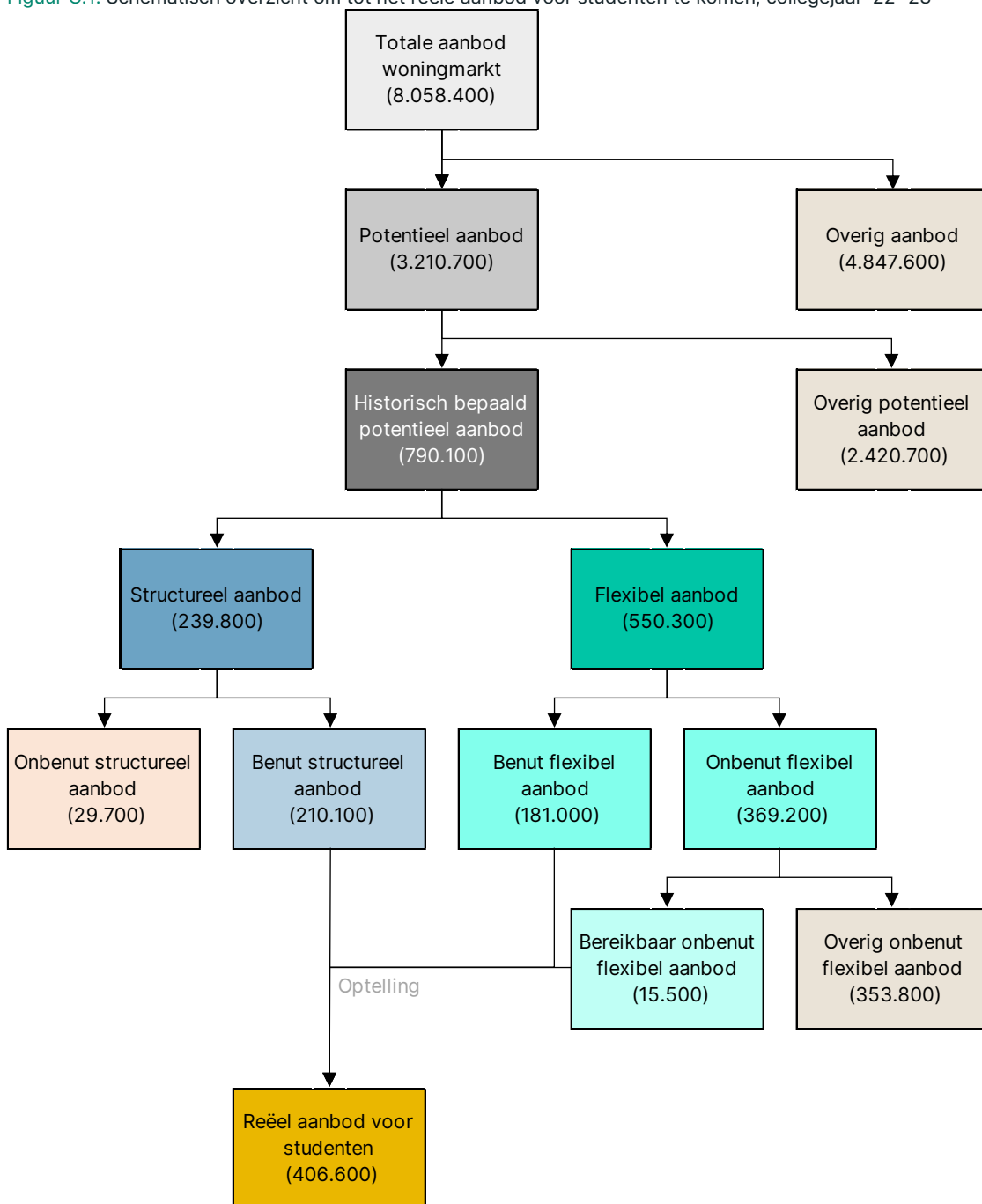
Huidig aanbod van studentenhuysvesting

Studenten wonen in allerlei soorten woonruimten. Figuur C.1 geeft een overzicht hoe het huidige aanbod aan studentenhuysvesting tot stand komt in de Landelijke monitor studentenhuysvesting. In de afgelopen acht jaar hebben studenten in 790.100 verschillende woonruimten gewoond die nu nog bestaan. Dit wordt het historisch bepaald potentieel aanbod genoemd. In 239.800 woonruimten heeft minimaal 75 procent van de tijd dat de woonruimte bestaat een student gewoond. Dit wordt het structurele aanbod genoemd. Het flexibele aanbod, waar tot 75 procent van de tijd een student woonachtig is geweest, bestaat uit 550.300 plekken. Slechts een deel van het structurele en flexibele aanbod is op één moment door studenten bewoond. Dit is het benutte structurele en flexibele aanbod en bestaat in collegejaar '22-'23 uit respectievelijk 210.100 en 181.000 woonruimten.

Een deel van het flexibele aanbod dat in collegejaar '22-'23 niet bewoond is door studenten, het onbenutte flexibele aanbod, zou relatief eenvoudig door studenten benut kunnen worden. Dit is het bereikbare onbenutte flexibele aanbod. Om te bepalen in hoeverre het onbenutte flexibele aanbod voor studenten in een stad relatief eenvoudig beschikbaar is, wordt gekeken naar de druk op de woningmarkt als geheel en met name naar de druk in die delen van de woningvoorraad die voor studenten relevant zijn. Op basis van een mix van spanningsindicatoren worden steden ingedeeld in categorieën. Op basis van fluctuaties door de tijd van het benutte flexibele aanbod ten opzichte van het gehele flexibele aanbod is bepaald wat de orde van grootte is van de aandelen van het onbenut flexibel aanbod wat relatief eenvoudig bereikbaar is voor studenten. Hierbij geldt dat hoe lager de spanningsindicator is, hoe groter het aandeel van het onbenut flexibel aanbod dat bereikbaar is voor studenten.

Het benutte structurele en flexibele aanbod vormt samen met het bereikbare onbenutte aanbod het reële aanbod. Het reële aanbod is het aanbod van woonruimten waar studenten daadwerkelijk gebruik van kunnen maken en is hiermee het aanbod aan studentenhuysvesting. Dit aanbod bestaat in collegejaar '22-'23 uit 406.600 woonruimten.

Figuur C.1: Schematisch overzicht om tot het reële aanbod voor studenten te komen, collegejaar '22-'23



Aanbodprognose studentenhuisvesting

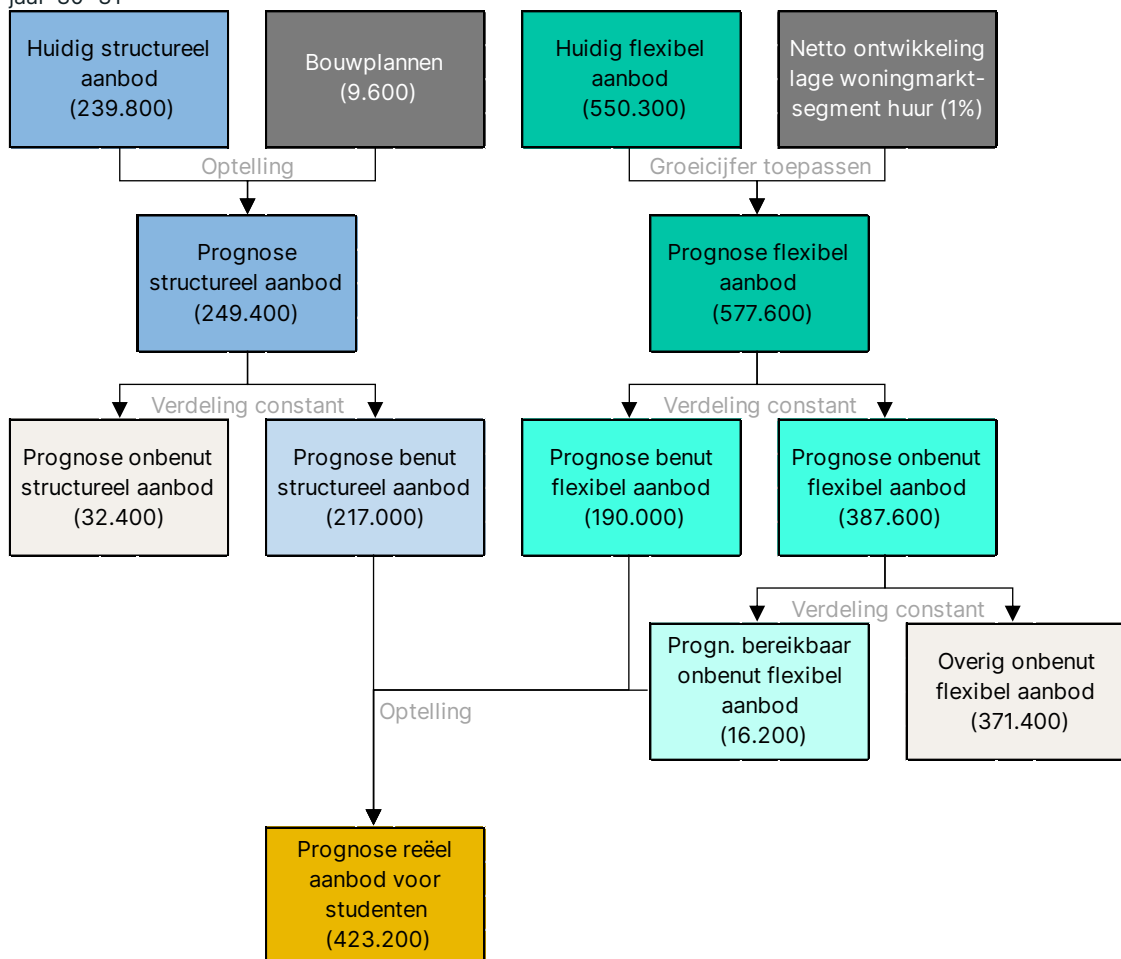
Naast het huidige aanbod van studentenhuisvesting, worden in de Landelijke monitor studentenhuisvesting ook prognoses van het aanbod opgesteld. Voor de prognose van het aanbod kan eenzelfde soort schema worden gemaakt als bij het huidige aanbod, zie figuur C.2. Het beginpunt van de aanbodprognose is het huidige aanbod van studentenhuisvesting. Vanuit dit startpunt wordt zowel een prognose van het structurele als het flexibele aanbod gemaakt.

De prognose van het structurele aanbod wordt opgesteld aan de hand van bouwplannen (minus sloopplannen) voor studentenhuysvesting. De prognose van het structurele aanbod wordt verdeeld naar benut en onbenut structureel aanbod. Hierbij komt naarmate het langer geleden is dat de nieuwbouw is opgeleverd een groter deel in het onbenutte aanbod terecht.

Bij de prognose van het flexibele aanbod wordt gebruik gemaakt van de netto ontwikkeling van de woningvoorraad (nieuwbouw minus sloop en andere mutaties) in het lage huursegment. Hier wordt de verdeling uit de huidige situatie gebruikt om de prognose van het flexibele aanbod te verdelen naar benut en onbenut flexibel aanbod.

De prognose van het reële aanbod is een optelsom van het benutte structurele, het benutte flexibele en het bereikbare onbenutte flexibele aanbod.

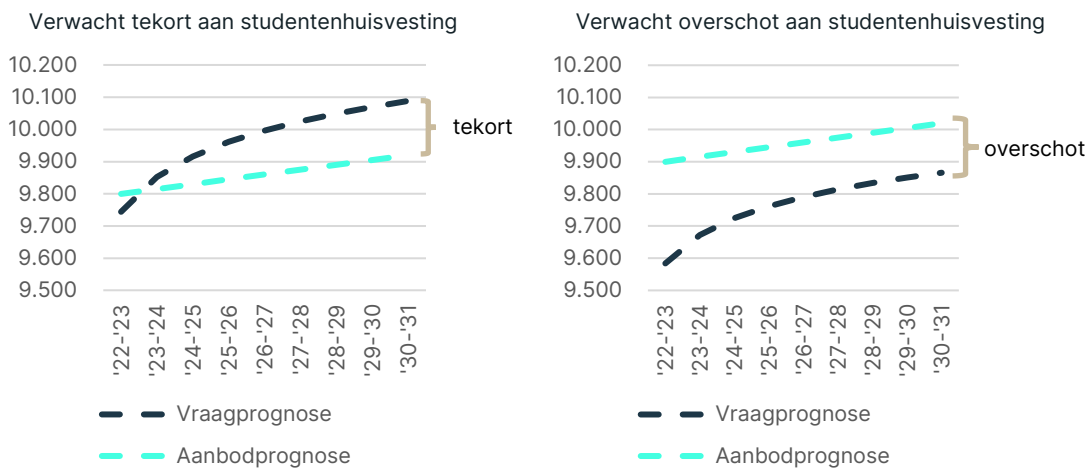
Figuur C.2: Schematisch overzicht om tot de prognose van het reële aanbod voor studenten te komen, collegejaar '30-'31



Studentenhuisvestingstekort

Aan de hand van de huidige en toekomstige vraag naar en aanbod van studentenhuisvesting kan een inschatting van het studentenhuisvestingstekort worden gegeven. Het huisvestingstekort is gelijk aan het verschil tussen de vraag en het aanbod, zie figuur C.4. Op het moment dat de vraag hoger ligt dan het aanbod is er sprake van een tekort. Ligt het aanbod hoger dan de vraag, dan is er geen tekort aan studentenhuisvesting en kan worden gesproken van een overschot.

Figuur C.4: Voorbeeld van berekening van het toekomstige huisvestingstekort dan wel -overschot in collegejaar '30-'31 op basis van de vraag- en aanbodprognose

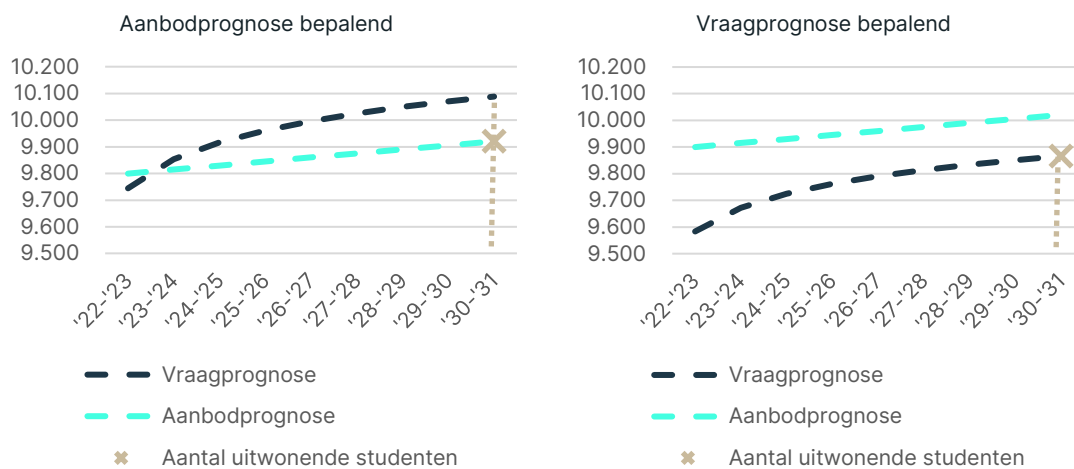


Verwacht aantal uitwonende studenten

Door de prognose van de vraag naar en aanbod van studentenhuisvesting met elkaar te confronteren, wordt een schatting gemaakt van het verwacht aantal uitwonende studenten. Het verwacht aantal uitwonende studenten, ook wel de vervulde vraag genoemd, is gelijk aan het minimum van de vraag- en aanbodprognose (zie figuur C.3). Immers kan het aantal studenten dat daadwerkelijk uitwonend zal zijn, nooit hoger zijn dan het beschikbare aanbod. Aan de andere kant zal bij voldoende aanbod iedere student die uitwonend wenst te worden, ook uitwonend worden.



Figuur C.3: Voorbeeld van berekening van het verwacht aantal uitwonende studenten (vervulde vraag) in collegejaar '30-'31 op basis van de vraag- en aanbodprognose wanneer de aanbodprognose bepalend is (links) en wanneer de vraagprognose bepalend is (rechts).



Bijlage D: Toelichting en terugblik op de cijfers door de jaren heen

De Landelijke monitor studentenhuisvesting wordt jaarlijks uitgevoerd. De gegevens van een nieuw collegejaar worden gebruikt om nieuwe prognoses op te stellen. Hierbij wordt opnieuw gekeken wat de trends in het onderwijs zijn en welke beleidseffecten verwacht mogen worden. Dit moment wordt tevens aangegrepen om het prognosemodel verder te verbeteren. Deze jaarlijkse cyclus geldt zowel voor de nationale referentieraming van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap als de regionale prognoses die uit het Apollo-model volgen. De nieuwe gegevens en aanpassingen in de rekenmodellen leiden tot verschuivingen in de prognoses van jaar-op-jaar. In deze bijlage worden de verschuivingen in beeld gebracht. De cijfers in deze bijlage hebben betrekking op zowel studenten van het hoger onderwijs (voltijd en duaal) als het middelbaarberoepsonderwijs (bol en bbl).

Studentenpopulatie

Aangezien voor het collegejaar '22-'23 de studentaantallen feitelijk bekend zijn, kunnen deze gegevens vergeleken worden met de ramingen van de afgelopen jaren. De studentenpopulatie is in collegejaar '22-'23 voor het eerst in jaren gedaald. Dit heeft enerzijds te maken met de invoering van de basisbeurs vanaf collegejaar '23-'24. Aan de andere kant zijn vanwege de krappe arbeidsmarkt relatief veel studenten ongediplomeerd naar de arbeidsmarkt uitgestroomd.

Voor het hoger onderwijs wijkt de referentieraming van 2023 sterk af met de voorgaande edities. Door de onverwachte daling van de studentenpopulatie in collegejaar '22-'23 is de referentieraming in 2023 flink naar beneden bijgesteld. In figuur D.1 is te zien dat de referentieraming van 2023, die de basis vormt van de prognoses in deze monitor, ten opzichte van de ramingen uit 2021 en 2022 flink naar beneden is bijgesteld. De raming is nog wel altijd hoger dan de raming uit 2020.

De referentieraming van het mbo ligt op vergelijkbaar niveau als de jaren ervoor. In collegejaar '30-'31 ligt het aantal studenten in het mbo in de prognose van 2023 5.000 studenten hoger dan in de prognose van 2022. Bij de hbo- en universitaire studenten is de prognose met respectievelijk 12.000 en 43.000 studenten verlaagd.

Figuur D.1: Ontwikkeling van het aantal studenten naar editie referentieraming en type onderwijsinstelling, '16-'17 tot en met '30-'31 (bron: Referentieraming Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, DUO en CBS)



Tabel D.1 laat zien dat het aantal mbo- en hbo-studenten in collegejaar '30-'31 in iedere editie van de referentieraming lager ligt dan in collegejaar '22-'23. Het aantal wo-studenten wordt in iedere editie hoger ingeschat dan het aantal studenten in collegejaar '22-'23.

Tabel D.1: Ontwikkeling aantal studenten in collegejaar '30-'31 t.o.v. collegejaar '22-'23 per editie raming, uitgesplitst naar studenten aan het mbo, hbo en wo (bron: Referentieraming Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, 2018 tot en met 2023)

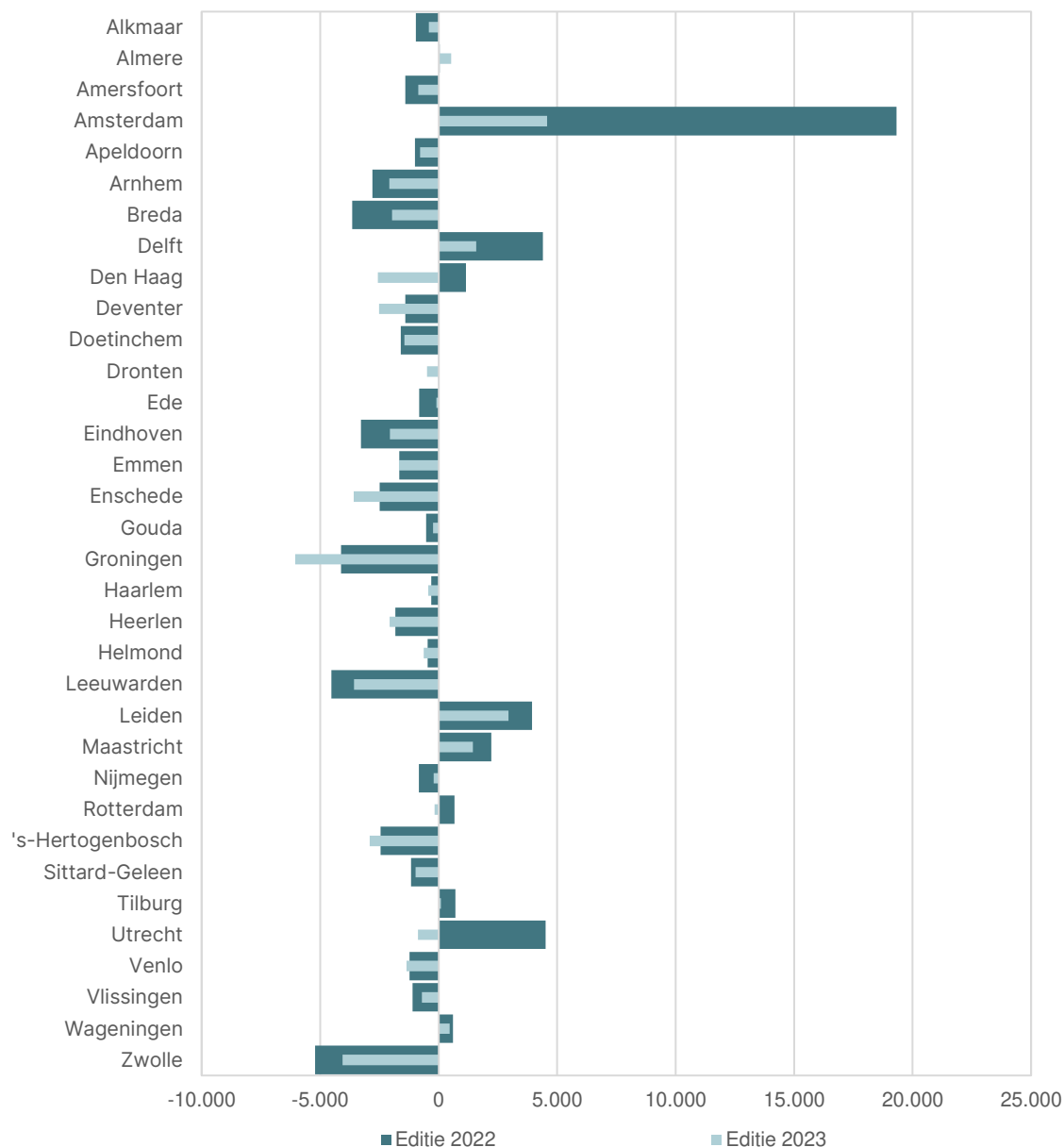
| | Editie 2018 | Editie 2019 | Editie 2020 | Editie 2021 | Editie 2022 | Editie 2023 |
|---------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|-------------|
| Mbo-studenten | -41.897 | -39.002 | -28.420 | -32.747 | -37.290 | -24.684 |
| Hbo-studenten | -30.820 | -39.148 | -43.582 | -29.877 | -43.220 | -44.873 |
| Wo-studenten | 12.012 | 15.745 | 18.800 | 46.749 | 55.738 | 22.837 |

StuDiesteden

Om de landelijke referentieramingen van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap te vertalen naar de diverse studiesteden is gebruik gemaakt van het rekenmodel Apollo (zie bijlage B). De verwachte ontwikkeling van het aantal studenten tussen de collegejaren '22-'23 en '30-'31 laat in 15 van de 34 steden een naar boven bijgesteld beeld zien in vergelijking met de prognoses van 2022. Figuur D.2 geeft inzicht in de verschillen per stad tussen de ramingen die de afgelopen twee jaar zijn opgesteld. Als er wordt gecorrigeerd voor het verschil in de nationale ontwikkeling van de twee ramingen, dan verschillen Deventer, Dronten, Ede en Wageningen meer dan 7,5 procent tussen de raming van 2022 en de raming van 2023. De periode waarover de trendmatige ontwikkeling wordt

bepaald schuift bij de nieuwe prognoses een jaar op. De verschuivingen op stedelijk niveau als gevolg van aanpassingen in het prognosemodel Apollo zijn beperkt.

Figuur D.2: Absoluut verschil tussen het aantal studenten (mbo- en ho-studenten) in collegejaar '30-'31 t.o.v. collegejaar '22-'23 naar studiestad voor Apollo editie 2022 en 2023, collegejaar '22-'23 en '30-'31 (bron: Apollo 2022 en 2023, ABF Research)



Voor het collegejaar '22-'23 zijn de studentaantallen feitelijk bekend en deze gegevens kunnen worden vergeleken met de ramingen van het voorgaande jaren. Tabel D.2 geeft inzicht in de verschillen tussen de prognoses en de realisaties per studiestad. In 6 van de 36 studiesteden is de studentpopulatie minder hard gestegen dan in de prognose werd verwacht. In Gouda en 's-Hertogenbosch is de stijging meer dan 5 procent geweest. Als er gekeken wordt naar de absolute verschillen dan

vallen Amsterdam, Rotterdam, 's-Hertogenbosch en Utrecht op met een verschil tussen de 2.000 en 5.000 studenten.

De prognoses sloten de afgelopen jaren niet voor alle steden aan bij de verwachtingen van gemeenten en onderwijsinstellingen. Per stad zijn hiervoor verschillende verklaringen. De belangrijkste verklaringen voor de verschillen zijn:

1. Doordat de nationale referentieraming als basis wordt gebruikt komt de verbeterde methodiek die voor een forse stijging in het hoger onderwijs zorgt ook terug in de studentensteden.
2. In een prognose wordt er gekeken naar de ontwikkelingen die de afgelopen jaren hebben plaatsgevonden en deze worden simpel gezegd naar de toekomst doorgetrokken (geëxtrapoleerd). Naast trends wordt er in de prognoses van de monitor studentenhuisvesting rekening gehouden met de onderwijsdeelname aan vooropleidingen. Deze worden onder andere beïnvloed door demografische ontwikkelingen. Voor alle steden vindt deze berekening op dezelfde manier plaats. In de prognoses wordt geen rekening gehouden met nieuwe of gestopte opleidingen en plannen van steden en onderwijsinstellingen. Veranderingen van die aard zijn niet eenduidig in beeld en de effecten hiervan zijn lastig objectief te kwantificeren. Dit betekent dat de prognoses niet de ambities weergeven, maar een trend.
3. Deeltijdstudenten en studiepuntmobiele studenten zijn geen integraal onderdeel van weergegeven studentenaantallen terwijl deze studenten wel onderdeel uitmaken van het lokale beeld over de studentenpopulatie en studentenhuisvesting.
4. Niet door het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap bekostigd onderwijs wordt niet meegenomen in deze monitor. Voor sommige steden is deze groep studenten wel beeldbepalend (bijvoorbeeld in Apeldoorn worden Wittenborg University en de Politieacademie niet meegenomen. De studenten aan deze twee onderwijsinstellingen vormen ruim de helft van alle studenten in Apeldoorn).

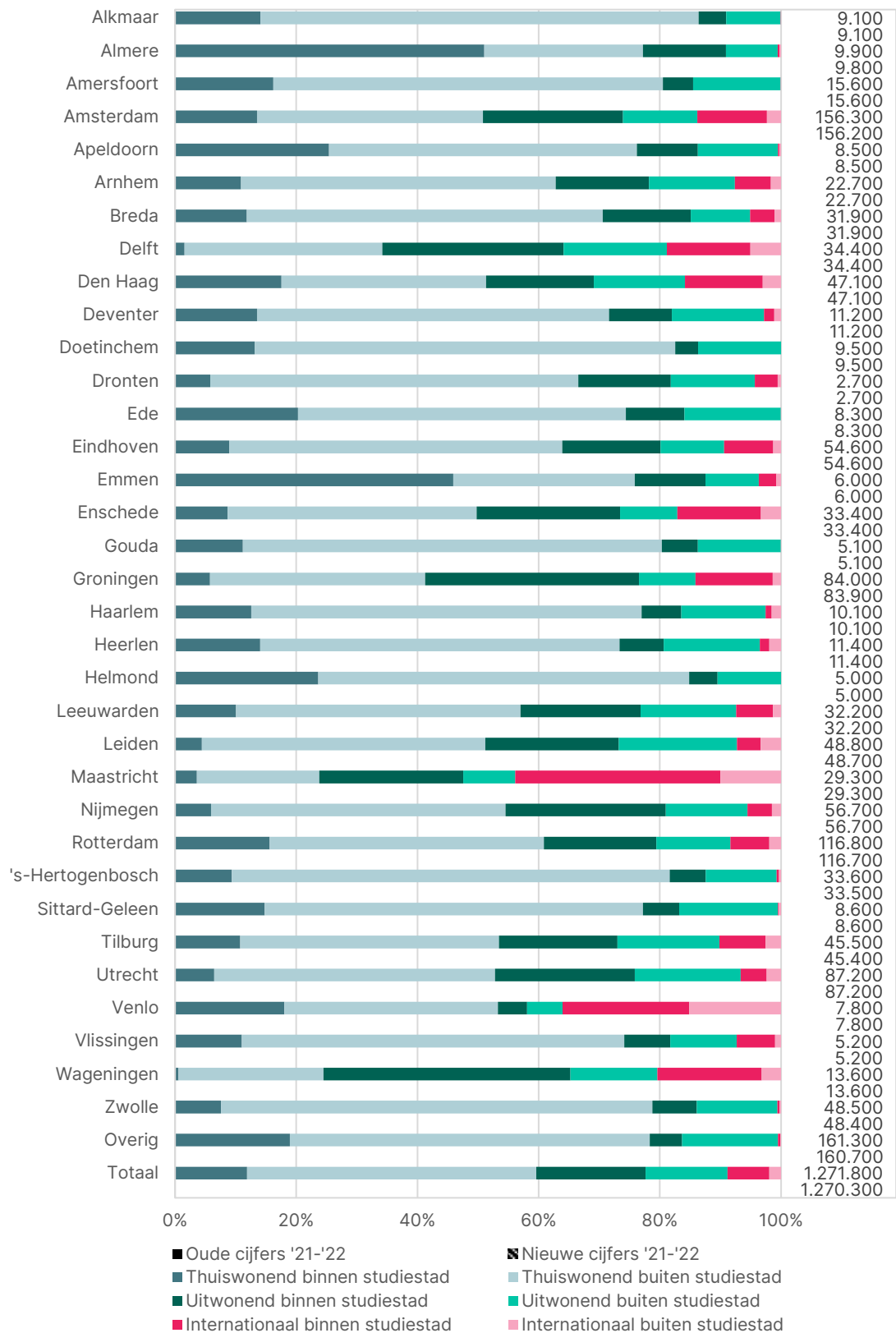
Tabel D.2: Toename van het aantal studenten (mbo- en ho-studenten) volgens DUO-cijfers en Apollo-prognose t.o.v. '21-'22, collegejaar '22-'23 (bron: DUO, CBS en Apollo 2022, ABF Research)

| | Toename '22-'23 t.o.v. '21-'22 | | Verschil DUO en prognose 2022 | |
|------------------|--------------------------------|---------------|-------------------------------|-----------|
| | DUO | Prognose | Absoluut | Relatief |
| Alkmaar | -500 | -100 | 410 | 4% |
| Almere | -320 | 40 | 360 | 4% |
| Amersfoort | -200 | -430 | -230 | -1% |
| Amsterdam | -2.080 | 2.760 | 4.850 | 3% |
| Apeldoorn | -310 | 110 | 420 | 5% |
| Arnhem | -1.310 | -830 | 480 | 2% |
| Breda | -500 | 30 | 530 | 2% |
| Delft | -500 | 260 | 770 | 2% |
| Den Haag | -860 | -140 | 720 | 2% |
| Deventer | -460 | -90 | 370 | 3% |
| Doetinchem | -490 | -70 | 420 | 4% |
| Dronten | -20 | 60 | 80 | 3% |
| Ede | -280 | 70 | 350 | 4% |
| Eindhoven | -1.070 | 780 | 1.840 | 3% |
| Emmen | -240 | -500 | -260 | -4% |
| Enschede | -1.370 | -190 | 1.180 | 4% |
| Gouda | -390 | -70 | 320 | 6% |
| Groningen | -2.300 | -430 | 1.870 | 2% |
| Haarlem | -230 | -170 | 50 | 1% |
| Heerlen | -860 | -460 | 400 | 4% |
| Helmond | -190 | 10 | 200 | 4% |
| Leeuwarden | -1.250 | -1.670 | -420 | -1% |
| Leiden | -1.060 | 440 | 1.490 | 3% |
| Maastricht | -190 | 1.170 | 1.360 | 5% |
| Nijmegen | -850 | 390 | 1.230 | 2% |
| Rotterdam | -3.390 | -120 | 3.280 | 3% |
| 's-Hertogenbosch | -1.580 | 920 | 2.500 | 7% |
| Sittard-Geleen | -110 | -220 | -100 | -1% |
| Tilburg | -1.430 | 530 | 1.960 | 4% |
| Utrecht | -1.480 | 560 | 2.040 | 2% |
| Venlo | -520 | -170 | 350 | 4% |
| Vlissingen | -180 | 0 | 180 | 3% |
| Wageningen | -130 | -340 | -210 | -2% |
| Zwolle | -1.060 | -130 | 920 | 2% |
| Overig | -3.870 | -4.750 | -880 | -1% |
| Totaal | -31.570 | -2.760 | 28.810 | 2% |

Woonsituatie

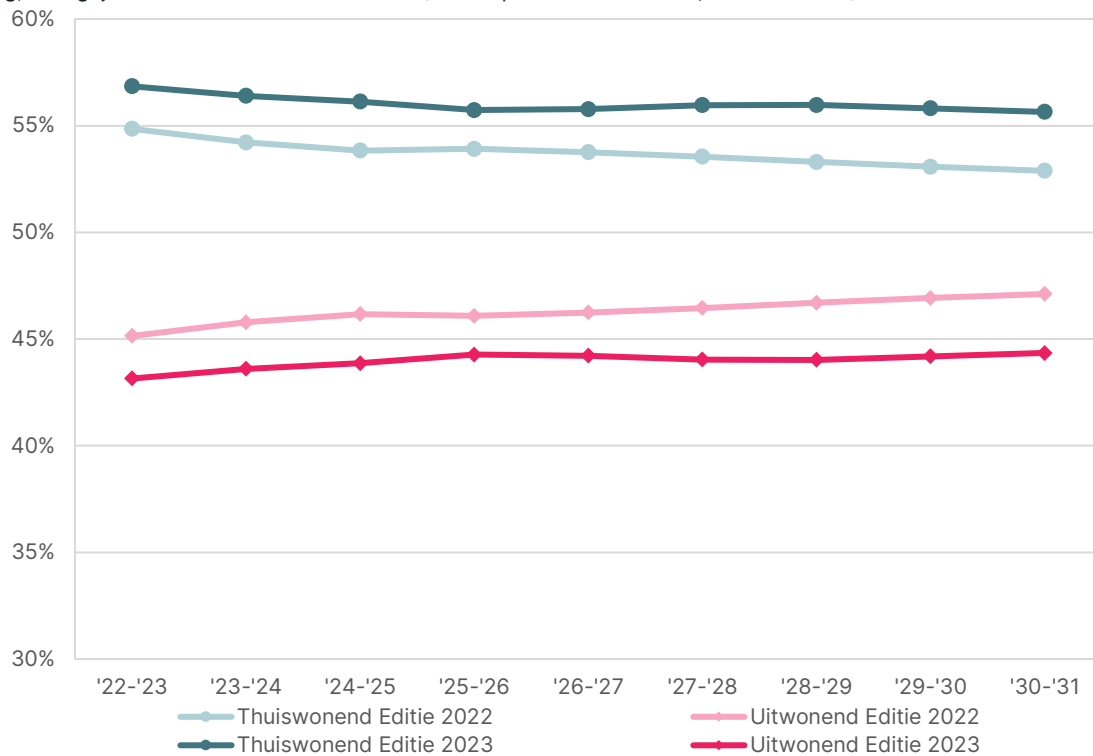
De samenstelling van de studentenpopulatie gedurende de afgelopen jaren is met terugwerkende kracht, zoals voor collegejaar '21-'22 te zien in figuur D.3, nagenoeg niet veranderd.

Tabel D.3: Aandeel studenten (mbo- en ho-studenten) naar woonsituatie voor nieuwe en oude cijfers van DUO, collegejaar '21-'22 (bron: DUO en CBS)



Het gewenst aandeel thuis- en uitwonende studenten ligt in de raming van 2023 lager dan in de raming van 2022, zie figuur D.4. Vanwege een lagere vraag naar studentenhuysvesting in collegejaar '22-'23 ten opzichte van collegejaar '21-'22, is de raming in 2023 naar beneden bijgesteld. In de nieuwste raming ligt in collegejaar '30-'31 het aandeel uitwonenden 2,8 procentpunt lager ten opzichte van de raming van 2022. Hierbij is een verschil tussen het hoger onderwijs en middelbaar beroepsonderwijs zichtbaar. In de raming van 2023 ligt het aandeel uitwonenden in het hoger onderwijs in collegejaar '30-'31 1,6 procentpunt lager en in het middelbaar beroepsonderwijs 2,4 procentpunt lager dan in de raming van 2022.

Tabel D.4: Ontwikkeling van het aandeel studenten (mbo- en ho-studenten) naar woonsituatie en per editie raming, collegejaren '22-'23 tot en met '30-'31 (bron: Apollo 2022 en 2023, ABF Research)

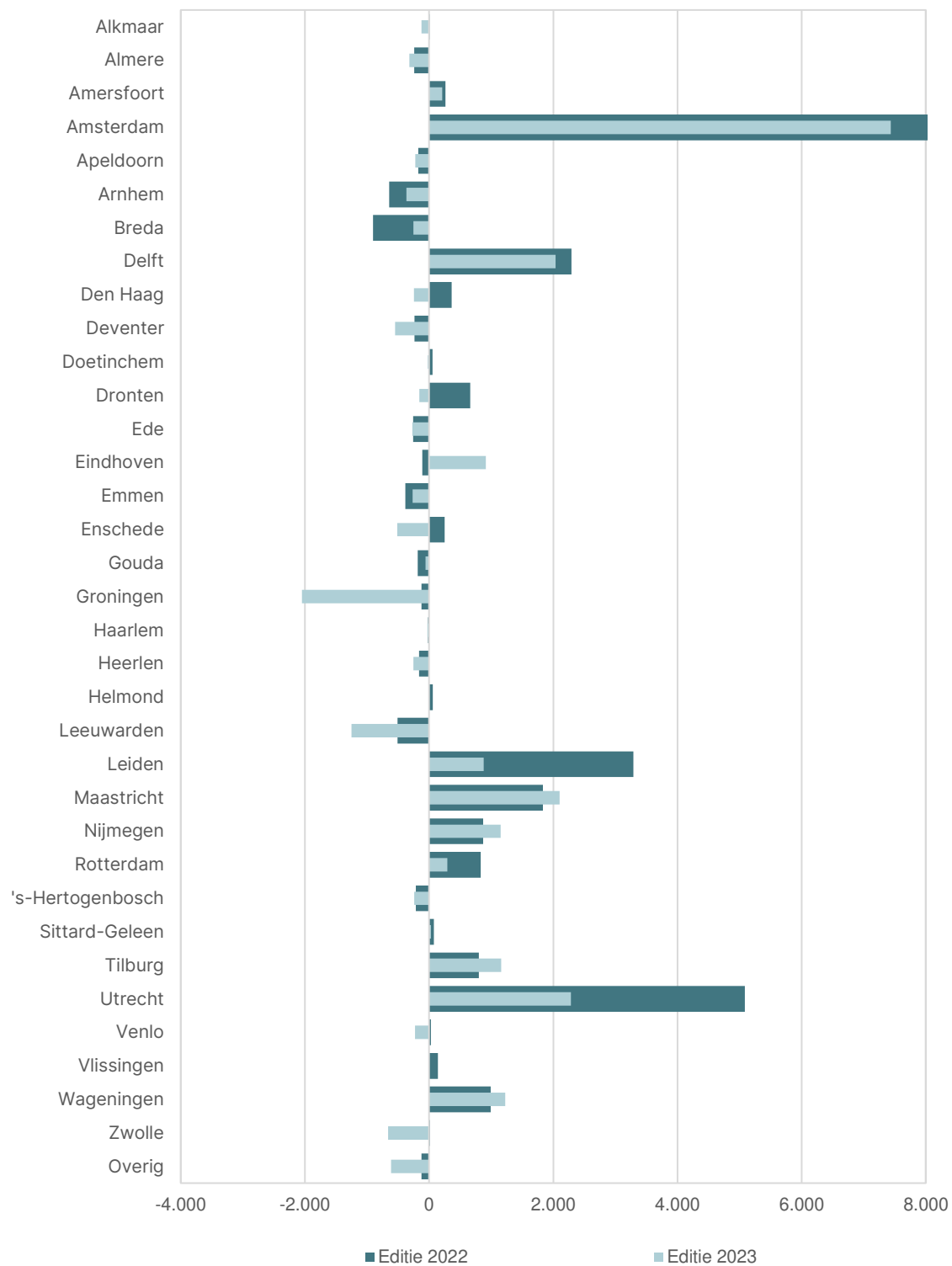


Woonsteden

Op nationaal niveau ligt het aandeel gewenst uitwonenden in de raming van 2023 dus lager dan in de ramingen van 2022. Ook op het niveau van de verschillende woonsteden zijn verschillen in de primaire doelgroep (uitwonende studenten die in dezelfde stad wonen als studeren) zichtbaar. De verschillen worden enerzijds veroorzaakt doordat het gewenste aandeel uitwonende in de raming van 2023 lager ligt dan in de raming van 2022. Anderzijds ligt ook de totale studentenpopulatie in 2023 op nationaal niveau lager dan in 2022. De daling van het aantal studenten heeft vooral in het hoger onderwijs plaatsgevonden. In figuur D.5 is te zien dat in 25 van de 34 steden een afname van de primaire doelgroep heeft plaatsgevonden in de raming van 2023 ten opzichte van de raming van 2022.

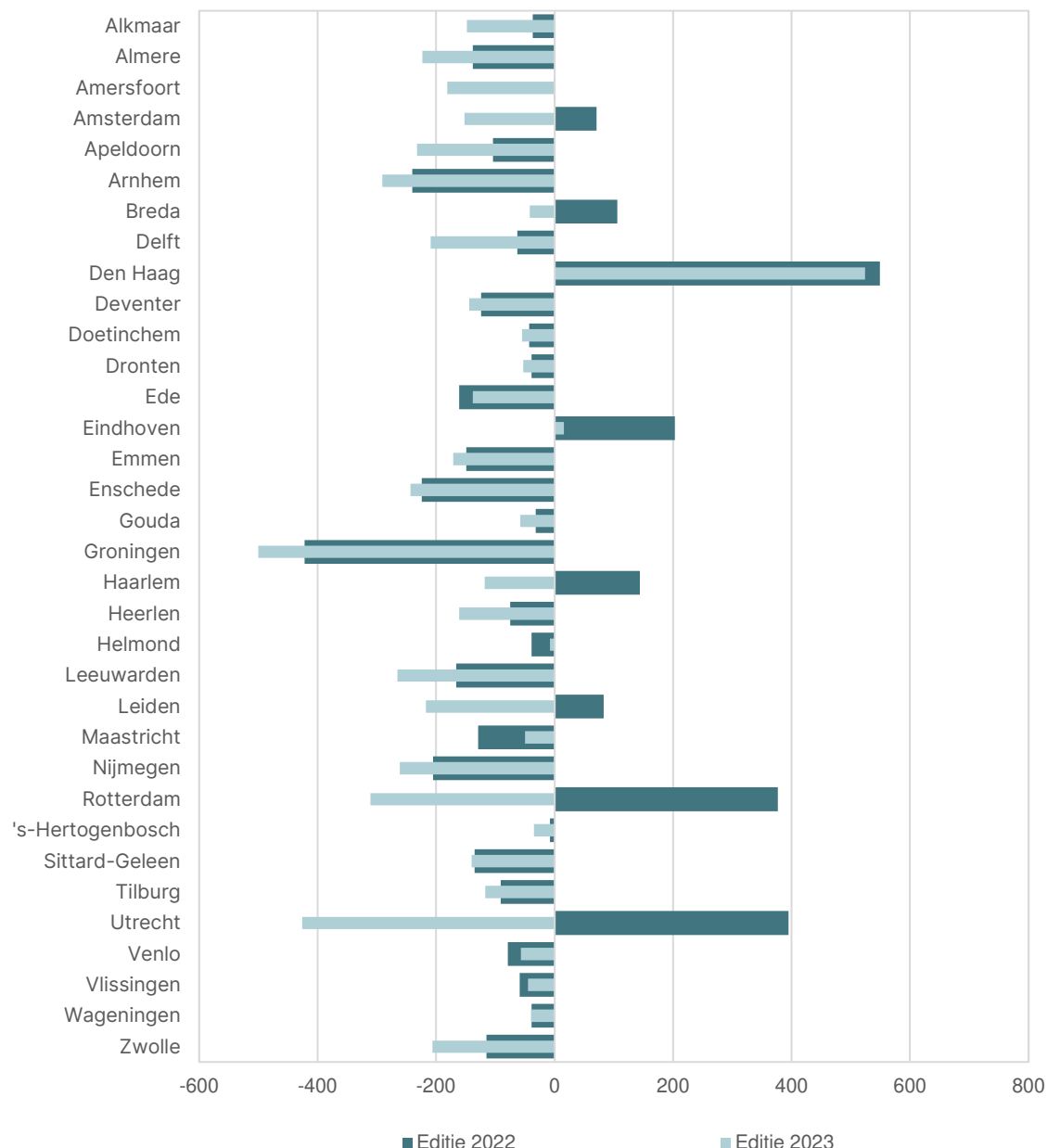


Tabel D.5: Ontwikkeling van de primaire doelgroep (mbo- en ho-studenten) t.o.v. collegejaar '22-'23 naar woonstad per editie raming, collegejaar '30-'31 (bron: Apollo 2022 en 2023, ABF Research)



Figuur D.6 laat verschillen zien tussen de raming van 2022 en 2023 wat betreft de omvang van de secundaire doelgroep per stad. Door de kleinere aantallen zijn gemeten trendmatige ontwikkelingen minder stabiel en zijn de verschuivingen procentueel groter dan bij de primaire doelgroep. Als er naar de absolute verschuivingen wordt gekeken dan zijn deze beperkt en kennen alleen Rotterdam en Utrecht een verschuiving van meer dan 500 studenten.

Tabel D.6: Ontwikkeling van de secundaire doelgroep (mbo- en ho-studenten) t.o.v. collegejaar '22-'23 naar woonstad per editie raming (gemiddelde bandbreedte), collegejaar '30-'31 (bron: Apollo 2022 en 2023, ABF Research)



Bijlage E: vragenlijst 'Wonen Als Student'

Introductie

Beste student,

Dit onderzoek maakt deel uit van de jaarlijkse update van de Landelijke Monitor Studentenhuisvesting. Met deze monitor wordt in kaart gebracht hoe studenten wonen en hoe ze willen wonen. De antwoorden die jij geeft, worden gebruikt om te bepalen op welke plekken er behoefte is aan studentenhuisvesting en in welke vorm.

Doelgroep

Het maakt niet uit of je voltijd of deeltijd studeert, en of je eerstejaars bent die thuis woont of dat je bijvoorbeeld al een eigen gezin met kinderen hebt. Voor ons onderzoek kijken we naar alle studenten en daarom telt alleen dat je op dit moment een opleiding volgt aan een Nederlandse hogeschool of universiteit.

Belangrijk

Wij proberen met deze vragenlijst de woonwensen van studenten in kaart te brengen. Om de enquête en de resultaten eenvoudig te houden, wordt ervan uitgegaan dat je slechts aan 1 instelling in 1 stad een opleiding volgt. Als dit voor jou niet geldt, maak dan een keuze vanuit welke instelling en stad je de vragenlijst wilt invullen.

Vragen?

Als je een vraag hebt, [stuur ons dan een e-mail](#).

Opleiding

1. Volg je een opleiding (inclusief promotie etc.) aan een hogeschool of universiteit? [hbouni]
 - Ja, aan een hogeschool
 - Ja, aan een universiteit
 - Nee, ik ben recent afgestudeerd / gestopt aan een hogeschool
 - Nee, ik ben recent afgestudeerd / gestopt met een universitaire opleiding
 - Nee, ik studeer niet aan een hogeschool of universiteit [*→ Ga naar einde vragenlijst*]
2. Ben je gestopt of afgestudeerd? [Tonen als *vraag 1=3/4*] [gestopt]
 - Gestopt
 - Afgestudeerd

3. Wanneer ben je {gestopt | afgestudeerd}? [Tonen als vraag 1=3|4] [jaarstop]

- Eerder dan augustus 2022
- Augustus 2022
- ...
- Maart 2023
- April 2023

Persoonskenmerken

4. Wat is je geboortejaar? [gebjaar]

- 1992 of eerder
- 1993
- ...
- 2007
- 2008 of later

5. Hoe identificeer jij jezelf? [gsl]

- Man
- Vrouw
- Anders

6. Heb je in Nederland je vooropleiding gevolgd? [vooropl]

- Ja [*→ Ga naar vraag 8*]
- Nee

7. Heb je de Nederlandse nationaliteit? [nationaliteit_nl]

- Ja
- Nee

Studiekenmerken

Je hebt recent je studie beëindigd, vul de volgende vragen over de opleiding in alsof je in je laatste fase van je recent beëindigde studie zit. *[Tonen als vraag 1=3/4]*

8. Hoe heet de {hogeschool | universiteit} waar je studeert? [instell] [instell_open]

Als je aan meerdere instellingen tegelijk studeert, kies dan de instelling met de opleiding waaraan je de meeste tijd besteedt.

Als je hier vanuit een buitenlandse instelling studeert, kies dan de Nederlandse hogeronderwijsinstelling waar je (tijdelijk) je opleiding volgt.

{lijst afhankelijk van gekozen opleidingsniveau in vraag 1}

- Aeres Hogeschool
- Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten
- ...
- Vrije Universiteit Amsterdam
- Wageningen University
- Anders, namelijk:.....

9. In welke plaats studeer je? [studstad] [studstadopen]

Als je in meerdere steden tegelijk studeert, kies dan de plaats met de opleiding waaraan je de meeste tijd besteedt.

Als je deelneemt aan een stage of uitwisseling buiten Nederland, kies dan de Nederlandse plaats waar je normaal de opleiding volgt.

{lijst afhankelijk van gekozen instelling in vraag 8}

- Alkmaar
- Almere
- ...
- Zoetermeer
- Zwolle
- Andere plaats, namelijk:.....

10. Wat voor type opleiding volg je? [oplvorm]

- Voltijd
- Deeltijd
- Duaal (combinatie van leren en werken)
- Promotie
- Postdoc
- Gedeeltelijk programma in Nederland (o.a. uitwisselingsstudenten)

11. Via welke gelegenheid studeer je in Nederland? [*Tonen als vraag 10=6*] [type_spm]

- Erasmus+ programma
- Ander programma voor uitwisseling
- Ik studeer hier op eigen gelegenheid

12. Voor hoeveel maanden volg je een gedeeltelijk programma in Nederland? [*Tonen als vraag 10=6*]

- Maanden totaal:.....[tijd_tot]
- Maanden nog te gaan:[tijd_rst]

13. In welke studiefase zit je nu? [fase]

Meerdere antwoorden mogelijk [Tonen als vraag 10=1|2|3|6]

- Associate degree
- Bachelor
- Master

14. In welk jaar ben je begonnen met je {huidige studie optie afhankelijk van vraag 10 en 13}? [startjrh]

Bachelor- en masteropleidingen moeten gezien worden als aparte opleidingen.

Als je aan meerdere opleidingen tegelijk studeert, kies dan de opleiding waar je het meest recent mee begonnen bent.

- Collegejaar 2015-2016 of eerder
- Collegejaar 2016-2017
- ...
- Collegejaar 2021-2022
- Collegejaar 2022-2023

15. In welk jaar ben je begonnen met studeren binnen het hoger onderwijs? [startjrt]

Neem reeds afgeronde of gestopte opleidingen mee voor de beantwoording van deze vraag.

{Lijst afhankelijk van gekozen jaar vraag 14}

- Collegejaar 2015-2016 of eerder
- Collegejaar 2016-2017
- ...
- Collegejaar 2021-2022
- Collegejaar 2022-2023

EXTRA VRAGEN VOOR RESPONDENTEN DIE HERBENADERD ZIJN

1a. Vorig jaar heb je de vragenlijst in {invulmaand} ingevuld. Ben je sindsdien verhuisd?

[z_resp2018_isverhuisd]

- Ja

- Nee

2a. In welke maand ben je verhuisd? *[Tonen als vraag 1a=1]* [z_maand_verhuisd]

- April 2022 of eerder
- Mei 2022
- ...
- Maart 2023
- April 2023

16. 3a. Vorig jaar heb je aangegeven niet binnen een jaar te willen verhuizen. Je geeft nu aan dat dit wel is gebeurd. Wat is de belangrijkste reden dat je in het afgelopen jaar toch bent verhuisd? *[zou niet verhuizen & is verhuisd]* [z_resp2018_redenverhuisd _verhuisd]

- Studieplannen zijn gewijzigd (stage / naar buitenland / andere studie / afstuderen)
- Vanwege relatie (o.a. samenwonen / uit elkaar gaan)
- Vanwege huisgenoten
- Onverwacht goedkopere / grotere woonruimte gevonden
- Woonruimte op verzoek van verhuurder verlaten
- Financiële situatie is veranderd (minder of meer te besteden)
- Veranderde wensen qua woonruimte
- Anders, namelijk:..... [z_resp2018_redenverhuisd _verhuisd_open]

4a. Vorig jaar heb je aangegeven binnen een jaar te willen verhuizen. Je geeft nu aan dat dit niet is gebeurd. Wat is de reden dat je in het afgelopen jaar niet bent verhuisd? [z_resp2018_niet_verhuisd]

Kies het meest passende antwoord. [zou verhuizen & is niet verhuisd]

- Verhuizing vindt binnenkort plaats (woonruimte reeds gevonden)
- Beschikbare woonruimten waren te duur
- Beschikbare woonruimten waren te klein
- Beschikbare woonruimten waren niet op de gewenste locatie
- Geen woonruimte beschikbaar
- Geen of weinig actie ondernomen om een woonruimte te vinden
- Huidige woonsituatie bevalt / past nu beter dan vorig jaar
- Studieplannen zijn gewijzigd (stage / naar buitenland / andere studie / afstuderen)
- Financiële situatie is veranderd (minder of meer te besteden)
- Anders, namelijk:..... [z_resp2018_niet_verhuisd_open]

[Respondenten die niet verhuisd zijn gaan verder naar vraag 49]

Huidige woonsituatie

Vul vanaf dit moment de vragenlijst in zoals je huidige situatie is. [Tonen als vraag 1=3|4]

16. In welke plaats woon je? [hwaar]

- {stadiestad}
- Andere plaats in Nederland
- Buitenland → [ga naar vraag 17 t/m 19 en dan naar vraag 47]
- Weet ik niet

17. In welk land woon je? [Tonen als vraag 16 = 'Buitenland'] [hwoonland]

- Afghanistan
- Albanië
- ...
- Zweden
- Zwitserland

18. Wat is de belangrijkste reden dat je niet in Nederland woont? [Tonen als vraag 16 = 'Buitenland'] [reden_buitl]

- Momenteel een deel van de opleiding in een ander land dan Nederland volgend
- Nog geen woonruimte in Nederland gevonden
- Voor mijn opleiding is het niet nodig om naar Nederland toe te komen
- Anders, namelijk [reden_buitl_open]

19. Wat is de reistijd tussen je woonadres en de {hogeschool | universiteit}? [Tonen als vraag 17 = 'België' | 'Duitsland' en vraag 18=2/3/4/5] [hbuitreis]

- Minder dan 1 uur reizen
- Tussen 1 en 2 uur reizen
- Tussen 1 en 2 uur reizen
- Meer dan 5 uur reizen

20. In welke plaats woon je? [Tonen als vraag 16 = 'Andere plaats in Nederland'] [hwongem] [hwaar]

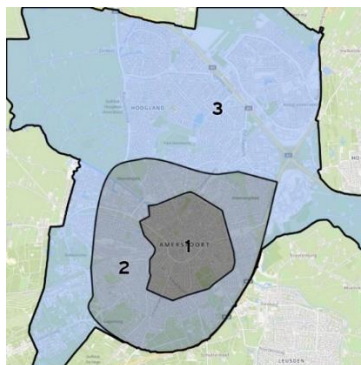
- Aalsmeer [os_hwoonplaats]
- Aalten
- ...
- Ziggelte (gemeente Midden-Drenthe)
- Zwinderen (gemeente Coevorden)
- Weet ik niet

21. Kun je aangeven in welke van onderstaande gebieden je woont? *{kaart per studiestad}* [Tonen als huidige woonplaats is een studiegemeente] [hwijk]

Ik woon in:

- Gebied 1
- Gebied 2
- Gebied 3

[Kaartje afhankelijk van de geselecteerde stad]



22. Hoe zou je de locatie omschrijven waar je woont? [Tonen als huidige woonplaats is geen studiegemeente]

- Centrum
- Rand centrum
- Buiten centrum

23. Wat is je huidige woonsituatie? [hwonsit_nieuw]

- Bij mijn ouder(s) / verzorger(s)
- Huurwoning
- (Mede-)eigenaar van mijn eigen koopwoning
- Anders

24. Hoe zou je je huurwoning het beste omschrijven? [Tonen als vraag 23=2] [hwonsit_huurwoning]

- Kamers met gedeeld gebruik van sanitair en / of keuken
- Eénkamerwoning met uitsluitend eigen voorzieningen (sanitair en keuken)
- Zelfstandige huurwoning (meerdere kamers) eventueel met partner
- Anders

25. Hoe is je huidige woonsituatie dan het beste te beschrijven? [Tonen als vraag 23=4 | 24=4] [hwonsit_anders]

- (Anti)kraak
- Appartement (huur)
- Bij familie
- Eenkamerwoning
- Tiny house
- Hospita

- Kamer met eigen voorzieningen én gedeelde voorzieningen
 - Studenthotel
 - Studentenhuis
 - Tijdelijk ander woonruimte (bijv. voor stage / uitwisseling)
26. Woon je samen met anderen? [*Tonen als vraag 23=2/4*] [woon_met_anderen]
- Nee, ik woon alleen
 - Ja, met een partner
 - Ja, met een partner en anderen, vul hieronder het aantal in exclusief jezelf
 - Ja, met anderen, vul hieronder het aantal in exclusief jezelf
27. Moet je student zijn om in je woonruimte te mogen komen wonen? [*Tonen als vraag 23=2/4*] [studkamer]
- Ja
 - Nee
28. Van wie huur jij je woonruimte? [*Tonen als vraag 23=2/4*] [verhuur]
- {Kences-deelnemers} [Tonen als woonstad is een studiestad]
 - Andere woningcorporatie {voorbeelden afhankelijk van stad} [Tonen als woonstad is een studiestad]
 - Woningcorporatie [Tonen als woonstad is geen studiestad]
 - Hospita (woonruimte huren in het eigen woonhuis van de verhuurder)
 - Particuliere (commerciële) verhuurder (inclusief leegstandsbeheerder & antikraak {voorbeelden afhankelijk van stad})
 - Op een informele manier (familie, vrienden, onderhuur e.d.)
 - Weet ik niet
 - Anders, namelijk:..... [verhuur_open]
29. Van wie huur jij jouw woning? [*Tonen als vraag 28='Particuliere (commerciële) verhuurder'*] [partverhuurder] [partverhuurder_open]
- {lijst met specifieke particuliere verhuurders per stad}
 - Hogeschool / universiteit
 - Individu / huisbaas
 - Leegstandsbeheerder / antikraak
 - Andere verhuurorganisatie
 - Anders, namelijk:.....
30. Hoe ben je aan je woonruimte gekomen? [*Tonen als vraag 23=2/4*] [hoegevonden]
- {Kences-deelnemers} [*Tonen als woonstad is een studiestad*]
 - Via familie
 - Via vereniging (studie / studenten / sport / e.d.)

- Via opleiding
- Via vriend / studiegenoot
- Via social media
- Kamernet.nl / Woningnet.nl / Pararius.nl
- Overig online
- Anders, namelijk ... [hoegevonden_open]

31. Huur je een woonruimte die door de verhuurder is gestoffeerd en/of gemeubileerd? [*Tonen als vraag 23=2/4 en vraag 10=6 of vraag 6=2 en vraag 7=2*] [hmeubel]

- Gestoffeerd (woning is voorzien van raam- en vloerbedekking of laminaat)
- Gestoffeerd en gemeubileerd (woning is voorzien van een volledige inrichting)
- Geen van beide

32. Is de keuken alleen voor jou (en je eventuele partner), gedeeld met anderen of allebei? [hkeuken_mij_gedeeld] [*Tonen als vraag 23=2/4*]

Voorbeeld: stel dat je (met je partner) een eigen keuken hebt op je kamer en ook nog een gedeelde keuken hebt met je gang, kies dan de optie 'Zowel een eigen keuken als een gedeelde keuken'.

- Alleen een eigen keuken
- Alleen een gedeelde keuken (Vul hieronder het aantal medebewoners in met wie je de keuken deelt (inclusief jezelf))
- Zowel een eigen keuken als een gedeelde keuken (Vul hieronder het aantal medebewoners in met wie je de keuken deelt (inclusief jezelf))

33. Is de douche alleen voor jou (en je eventuele partner), gedeeld met anderen of allebei? [hdouche_mij_gedeeld] [*Tonen als vraag 23=2/4*]

Voorbeeld: stel dat je (met je partner) een eigen douche hebt op je kamer en ook nog een gedeelde douche hebt met je gang, kies dan de optie 'Zowel voor mij (en mijn eventuele partner) als gedeeld'.

- Alleen voor mij (en eventuele partner)
- Alleen gedeeld (Vul hieronder het aantal medebewoners in met wie je de douche deelt (inclusief jezelf))
- Zowel voor mij (en mijn eventuele partner) als gedeeld (Vul hieronder het aantal medebewoners in met wie je de douche deelt (inclusief jezelf))

34. Is het toilet alleen voor jou (en je eventuele partner), gedeeld met anderen of allebei? [h toilet_mij_gedeeld] [Tonen als vraag 23=2/4]

Voorbeeld: stel dat je (met je partner) een eigen toilet hebt op je kamer en ook nog een gedeelde toilet hebt met je gang, kies dan de optie 'Zowel voor mij (en mijn eventuele partner) als gedeeld'.

- Alleen voor mij (en eventuele partner)
- Alleen gedeeld (Vul hieronder het aantal medebewoners in met wie je het toilet deelt (inclusief jezelf))
- Zowel voor mij (en mijn eventuele partner) als gedeeld (Vul hieronder het aantal medebewoners in met wie je het toilet deelt (inclusief jezelf))

35. Woon je in een studio (slaap- en woonkamer in één ruimte)? [Tonen als vraag 32 t/m 0 =niet 'alleen gedeeld' bij elke voorziening] Via informatieknop: "Een studio is een eenkamerappartement met eigen voorzieningen." [woon_in_studio]

- Ja
- Nee

36. Heb jij een gedeelde relaxruimte? [Tonen als vraag 32 t/m 0 = minimaal 1 gedeelde voorziening niet voor mezelf] [relaxruimte_onzelfs]

- Ja, alleen een woonkamer die ik deel met mijn huisgenoten
- Ja, alleen een gedeelde relaxruimte voor het gehele complex / flatgebouw
- Ja, zowel een gedeelde relaxruimte voor het hele complex / flatgebouw als een woonkamer die ik deel met huisgenoten
- Nee, geen van bovenstaande

37. Heb jij een gedeelde relaxruimte? [Tonen als vraag 32 t/m 0 = alle voorzieningen 'voor mijzelf (en mijn partner)' en de keuken is ook 'gedeeld'] [relaxruimte_semizelfs]

- Ja, alleen een gedeelde ruimte die ik deel met mijn gang
- Ja, alleen een gedeelde ruimte voor het gehele complex / flatgebouw
- Ja, zowel een gedeelde ruimte voor het gehele complex / flatgebouw als een gedeelde ruimte die ik deel met mijn gang
- Nee, geen van bovenstaande

38. Heb jij een gedeelde relaxruimte met je complex / flatgebouw? [Tonen als vraag 32 t/m 0 = alle voorzieningen 'voor mijzelf (en mijn partner)' en de keuken is niet 'gedeeld'] [relaxruimte_zelfs]

- Ja
- Nee, mijn complex / flatgebouw heeft geen gedeelde relaxruimte
- Nee, ik woon niet in een complex / flatgebouw

39. Studeert je partner aan een mbo-school of een hbo- of wo-instelling? [*Tonen als vraag 26=2*] [hstupart]
- Ja, aan een mbo-school
 - Ja, aan een hbo- of wo-instelling
 - Nee, geen van beiden
40. Je hebt aangegeven {aantal uit vraag 26} medebewoners te hebben. Hoeveel van deze medebewoners (inclusief je eventuele partner) studeren aan een mbo-school of hbo- of wo-instelling? [*Tonen als vraag 26=3/4*] [hstupart_open]
- Mbo-school:
 - Hbo- of wo-instelling:.....
41. Hoeveel vierkante meter bedraagt het woonoppervlak van je kamer ongeveer? Exclusief keuken, douche en toilet. [*Tonen als vraag 23=4 of vraag 24=1/2*] [hoppervlak]
- m2:
42. Hoeveel vierkante meter bedraagt het woonoppervlak van je woning ongeveer? [*Tonen als vraag 23 =3 / 24 =3*] [hoppervlak]
- m2:
43. Sinds welk jaar woon je waar je nu woont? [*Tonen als vraag 23=>1*] [hwonjaar]
- Collegejaar 2014-2015 of eerder
 - Collegejaar 2015-2016
 -
 - Collegejaar 2021-2022
 - Collegejaar 2022-2023
44. Hoeveel maanden heb je actief gezocht voordat je deze woonruimte kreeg? [*Tonen als vraag 23 >1*] [actgez]
- Aantal maanden: Weet ik niet
45. Was het makkelijk om aan je woonruimte te komen? [*tonen als vraag 16 <> buitenland & 23>1*] [wonruimvinden]
- Ja
 - Nee, hospiteren ging moeizaam (niet worden uitgekozen / uitgenodigd, etc)
 - Nee, vanwege beperkt aantal betaalbare woonruimten die beschikbaar zijn
 - Nee, omdat ik de Nederlandse taal niet (goed) spreek
 - Nee, anders

46. Wat is de belangrijkste reden dat je thuis woont? [*Tonen als vraag 23=1*] [belredthuis]
- Woon in de buurt van mijn opleiding
 - Betaalbaarheid
 - Geen woonruimte beschikbaar
 - Geen behoefte om uit huis te gaan
 - Afwachten studieverloop (bindend studieadvies / juiste studiekeuze / stage buitenland / e.d.)
 - Anders, namelijk:
47. Hoe woonde je op je vorige woonadres? [*Tonen als vraag 23>1*] [vwonsit]
- Bij mijn ouder(s) / verzorger(s)
 - Kamers met gedeeld gebruik van sanitair en/of keuken
 - Eénkamerwoning met uitsluitend eigen voorzieningen (sanitair en keuken)
 - Zelfstandige huurwoning (meerdere kamers) eventueel met partner
 - Zelfstandige koopwoning eventueel met partner
 - Anders
48. Ben je van plan te verhuizen naar Nederland? [*Tonen als vraag 16 = 'Buitenland'*] [hwilverh]
- Ja, ik heb het huur-/koopcontract al (bijna) getekend
 - Ja, binnen een half jaar
 - Ja, over een half jaar tot 1 jaar
 - Ja, maar pas over meer dan 1 jaar
 - Nee, ik ben niet van plan te verhuizen [*& als vraag 23=1 → ga naar vraag 73*]
 - Weet ik (nog) niet
49. Ben je van plan te verhuizen? [*Tonen als vraag 16 <> 'Buitenland'*] [hwilverh]
- Ja, ik heb het huur-/koopcontract al (bijna) getekend
 - Ja, binnen een half jaar
 - Ja, over een half jaar tot 1 jaar
 - Ja, maar pas over meer dan 1 jaar
 - Nee, ik ben niet van plan te verhuizen [*& als vraag 23=1 → ga naar vraag 73*]
 - Weet ik (nog) niet
50. Is de termijn waarin je van plan bent te verhuizen vanwege de invoering van de studiefinanciering vanaf 2023-2024 veranderd? [stufi]
- Ja, ik ben nu van plan sneller te verhuizen
 - Ja, ik ben nu van plan minder snel te verhuizen
 - Nee, de invoering van de studiefinanciering heeft geen invloed op mijn verhuisplannen
 - Niet van toepassing

51. Wat is de belangrijkste reden dat je wilt verhuizen? [Tonen als vraag 23>1 en vraag 49=1/2/3]
[belangrijkste_reden]

- Relatie (samenwonen / uit elkaar gaan)
- Zelfstandiger wonen
- Eenzaamheid
- Huidige huisgenoten
- Andere locatie
- Ruimere woonruimte
- Lagere woonlasten
- Studieplannen (o.a. stage / naar buitenland / andere opleiding / afstuderen)
- Voldoen aan regels woningdelen
- Leefomstandigheden (o.a. vies / veel gebreken)
- Noodgedwongen (o.a. tijdelijk contract / anti-kraak / gebouw gesloopt / einde onderhuur)
- Anders, namelijk:

52. Je wilt dus binnen een (half) jaar verhuizen. Ben je al actief op zoek? [Tonen als vraag 49=2/3]
[actief]

- Ja, ik ben er dagelijks mee bezig en reageer op alles wat ik tegenkom
- Ja, ik zoek regelmatig tussen het nieuwe aanbod
- Nee, ik wacht tot me wat wordt aangeboden
- Nee, daar moet ik nog mee beginnen

53. Vindt deze verhuizing plaats binnen je studietijd? [Tonen als vraag 49=1/2/3/4] [hwiilstud]

- Ja, ik verhuis (waarschijnlijk) nog als student
- Nee, ik verhuis (waarschijnlijk) pas na mijn afstuderen
- Weet ik niet

Gewenste woonsituatie

Je hebt niet de behoefte om (op korte termijn) te verhuizen, maar je hebt waarschijnlijk wel wensen ten aanzien van je huisvesting. Graag de volgende vragen invullen voor je huidige woonwensen alsof je nu op zoek zou zijn. *[Tonen als vraag 49=3/4/5/6]*

Je gaat (waarschijnlijk) pas verhuizen na je afstuderen, maar je hebt waarschijnlijk wel wensen ten aanzien van je huisvesting. Graag volgende vragen invullen voor je huidige woonwensen. *[Tonen als vraag 49=1/2 & vraag 53=2]*

54. Waar wil je het liefst gaan wonen? [gwaar]

- {Huidige woonplaats}
- {Stadestad}
- Andere woonplaats in Nederland
- Buitenland [\rightarrow ga naar vraag 70]
- Weet ik niet

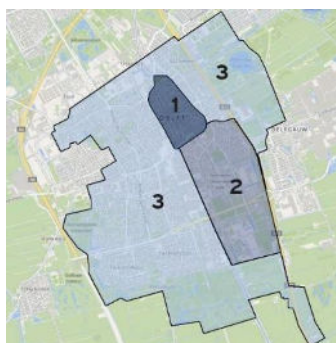
55. In welke plaats wil je (gaan) wonen? *[Tonen als vraag 54 = 'Andere woonplaats in Nederland']*
[gwongem]

- Aalsmeer
- Aalten
- ...
- Zwiggelte (gemeente Midden-Drenthe)
- Zwinderen (gemeente Coevorden)

56. Kun je aangeven op basis van de kaart waar in de gemeente je wilt wonen? {kaart per stad}
[Tonen als gewenste woonplaats is een studiestad] [gwijk]

[Kaartje afhankelijk van de geselecteerde stad]

- Gebied 1 (centrum)
- Gebied 2 (rand centrum/campus)
- Gebied 3 (buiten centrum)



57. Hoe zou je de locatie omschrijven waar je wilt wonen? *[Tonen als gewenste woonplaats is geen studiegemeente & woonplaats is niet buitenland]*

- Centrum
- Rand centrum
- Buiten centrum

58. Hoe wil je het liefste wonen? [gwonsit]

- Bij mijn ouder(s) / verzorger(s)
- Kamers met gedeeld gebruik van sanitair en/of keuken
- Eenkamerwoning met uitsluitend eigen voorzieningen (sanitair en keuken)
- Zelfstandige huurwoning (meerdere kamers) eventueel met partner
- Zelfstandige koopwoning eventueel met partner
- Anders

59. Hoe is je gewenste woonsituatie dan het beste te beschrijven? [*Tonen als vraag 58=6*] [gwonsit_anders]

- (Anti)kraak
- Appartement (huur)
- Bij familie
- Eenkamerwoning
- Tiny house
- Hospita
- Kamer met eigen voorzieningen én gedeelde voorzieningen
- Koopwoning
- Studenthotel
- Studentenhuis
- Tijdelijk ander woonruimte (bijv. voor stage / uitwisseling)

60. Wil je een woonruimte huren die door de verhuurder is gestoffeerd en/of gemeubileerd? [*Tonen als vraag 58=2/3/4/6 en vraag 10=6 of vraag 6=2 en vraag 7=2*] [gmeubel]

- Gestoffeerd
- Gestoffeerd en gemeubileerd
- Geen van beide

61. Met hoeveel medebewoners (inclusief jezelf) wil je douche, toilet en keuken delen? [*Tonen als vraag 58=2/6*] [gdouche] [gtoilet] [gkeuken]

- Keuken (aantal personen, incl. mezelf):
- Douche (aantal personen, incl. mezelf):
- Toilet (aantal personen, incl. mezelf):

62. We zijn benieuwd naar je woonvoorkeuren rondom het wel of niet delen van je toilet, douche en keuken met andere personen. Welke woonruimte heeft jouw voorkeur? [Tonen als vraag 58=2/6] [conjunct_meten_delen]

| | <i>Woonruimte A</i> | <i>Woonruimte B</i> |
|------------------------------|---------------------------------------|---------------------------------------|
| Douche delen met | Mezelf/2/4/6 personen | Mezelf/2/4/6 personen |
| Toilet delen met | Mezelf/2/4/6 personen | Mezelf/2/4/6 personen |
| Keuken delen met | Mezelf/2/4/6 personen | Mezelf/2/4/6 personen |
| Prijs na aftrek huurtoeslag | € 325,- / € 375,- / € 450,- / € 550,- | € 325,- / € 375,- / € 450,- / € 550,- |
| Gemeenschappelijke woonkamer | Ja | Nee |
| Voorkeur | <input type="radio"/> | <input type="radio"/> |

63. Wil je je kamer delen met een partner of een ander persoon? [Tonen als vraag 58=2/3/6] [gdelen]

- Ja
- Nee

64. Wil je alleen wonen of samen met één of meerdere volwassen personen? [Tonen als vraag 58=4/5] [gdelen] [gdelen_open]

- Alleen
- Samen met alleen een partner
- Samen met anderen, vul het aantal in exclusief jezelf:.....

Conjunct meten [58=2|3|4|6]

Bij de volgende vijf vragen is het verzoek aan te geven welk van de twee aangeboden woonruimten je voorkeur heeft. De woonruimten variëren op de kenmerken woningtype, locatie, oppervlakte, aanwezigheid van een gemeenschappelijke woonkamer en de prijs. Let hierbij op dat het gaat om de huurprijs inclusief kosten voor gas, water, elektriciteit, gemeentelijke heffingen, service en internet.

Iedere respondent krijgt andere keuzes te zien en het kan een enkele keer voorkomen dat een niet-realistische woonruimte of een keuze met een voor de hand liggend antwoord wordt voorgelegd. Graag alsnog jouw voorkeur bij deze keuzesituaties opgeven.

De locaties van de keuzesituaties die worden voorgelegd corresponderen met de onderstaande kaart. [*Tonen als gewenste woonstad is een studiestad*]

Gebruik bij het beantwoorden van de vragen de volgende indeling voor locatie [*Tonen als gewenste woonstad is geen studiestad*]

Gebied 1: Centrum

Gebied 2: Rand centrum

Gebied 3: Buiten centrum

CONJUNCTE SET

Optie: Type Woonruimte

Toelichting: Het type woonruimte geeft aan of je sanitair / keuken deelt en of je één of meerdere kamers hebt.

- Kamer met gedeelde voorzieningen
- Eénkamerwoning
- Meerkamerwoning

Optie: Locatie

Toelichting: *[Weergave kaart van de stad met de 3 gebieden ingetekend]*

- Gebied 1: Centrum
- Gebied 2: Rand centrum
- Gebied 3: Buiten centrum

Optie: Oppervlakte

Toelichting: Het oppervlak van de kamer/woonruimte. Exclusief gedeelde voorzieningen, inclusief eigen voorzieningen.

- 12 m² / 35 m²
- 16 m² / 50 m²
- 20 m² / 65 m²
- 24 m² / 80 m²
- 28 m² / 95 m²

Optie: gemeenschappelijke relaxruimte

Toelichting: is er een gemeenschappelijke relaxruimte aanwezig in de woonruimte/complex?

- Wel aanwezig
- Niet aanwezig

Optie: Prijs na aftrek van huurtoeslag

Toelichting: Inclusief kosten voor gas, water, elektriciteit, gemeentelijke heffingen, service en internet. Wat je eventueel denkt terug te krijgen aan huurtoeslag in mindering brengen.

- € 325,-
- € 400,-
- € 500,-
- € 650,-
- € 800,-
- € 1000,-

Voorbeeld:

| | <i>Woonsituatie 1</i> | <i>Woonsituatie 2</i> |
|--------------------------------|----------------------------------|-----------------------|
| Woningtype | Kamer met gedeelde voorzieningen | Meerkamerwoning |
| Locatie | Gebied 1 | Gebied 2 |
| Oppervlakte | 16 m ² | 65 m ² |
| Prijs | € 400,- | € 650,- |
| Gemeenschappelijke relaxruimte | Ja | Nee |
| Voorkeur | o | o |

65. Welk woonprofiel heeft je voorkeur? [*Twee woonruimten worden getoond*] [conjunct_meten1]

- Woonruimte A
- Woonruimte B

66. Welk woonprofiel heeft je voorkeur? [*Twee woonruimten worden getoond*] [conjunct_meten2]

- Woonruimte A
- Woonruimte B

67. Welk woonprofiel heeft je voorkeur? [*Twee woonruimten worden getoond*] [conjunct_meten3]

- Woonruimte A
- Woonruimte B

68. Welk woonprofiel heeft je voorkeur? [*Twee woonruimten worden getoond*] [conjunct_meten4]

- Woonruimte A
- Woonruimte B

69. Welk woonprofiel heeft je voorkeur? [*Twee woonruimten worden getoond*] [conjunct_meten5]

- Woonruimte A
- Woonruimte B

70. Hoeveel betaal je per maand aan wonen?

Exclusief: ZONDER kosten voor gas, water, elektriciteit, gemeentelijke heffingen, service en internet.

Inclusief: MET kosten voor gas, water, elektriciteit, gemeentelijke heffingen, service en internet.

NB: Wat je eventueel terugkrijgt aan huurtoeslag of hypotheekrenteaftrek NIET in mindering brengen.

[*Tonen als vraag 23>1*] [hhuurhyp] [htotaal]

- Woonlasten exclusief: Weet ik niet
- Woonlasten inclusief: Weet ik niet

71. Betaal je de opgegeven kosten voor wonen alleen of worden deze bedragen nog gedeeld met je partner en/of medebewoner(s)? [*Tonen als vraag 26>1*] [hbetaal1]

- Alleen
- Samen met partner en/of medebewoner(s)

72. Hoeveel bedraagt je totale netto inkomen per maand? [inkomen] [inkomen_wn]

Inclusief studiefinanciering of studievoorschot, aanvullende beurs, collegegeldkrediet, bijdrage van ouder(s) / verzorger(s), werk, toeslagen en overige inkomsten.

- Inkomen: Weet ik niet

73. Sta je bij de gemeente op je huidige woonadres geregistreerd? [*Tonen als vraag 23>1*] [registr]

- Ja
- Nee

Einde vragenlijst

Bedankt voor het invullen van deze enquête!

Onder de respondenten verloten we de volgende prijzen!

- AirPods Pro met draadloze oplaadcase (t.w.v. € 299)
- The North Face Base Camp Duffelbag - Large (t.w.v. € 140)
- 2x Verduurzaam-je-kamer-bon (t.w.v. €75)
- 4x bol.com cadeaukaart (t.w.v. € 25)

De winnaars worden door Kences geïnformeerd wanneer de reactietermijn van de enquête is verstreken. Vul je e-mailadres in als je mee wilt doen aan de verloting. Het e-mailadres wordt uitsluitend gebruikt voor het verrichten van de loting en de communicatie met de winnaars. Het invullen van een e-mailadres is dus NIET verplicht!

74. Wil je kans maken op een van deze mooie prijzen? [cadeaubon] [email_Open]

- Ja, mijn e-mailadres is:
- Nee

75. Wij willen je graag uitnodigen om mee te doen aan eventuele vervolgonderzoeken voor studenten en/of net-afgestudeerden. Wil je hieraan meewerken? [meedoen]

We gebruiken hiervoor het e-mailadres dat je in de vorige vraag hebt opgegeven. [Tonen als vraag 74=1]

- Ja
- Nee

Einde

- Je hebt aangegeven niet te studeren. Je valt daarom niet in de doelgroep. Als je op 'opslaan' klikt verlaat je de vragenlijst. *[Tonen als vraag 1=5]*
- Hartelijk dank voor je deelname aan ons online onderzoek. Als je op 'opslaan' klikt worden je antwoorden definitief en verlaat je de vragenlijst. *[Tonen als vraag 1=1/2/3/4] [afsluiten]*

Bijlage F: verdiepende enquête ‘Betaalbaarheid en welzijn’

Introductie

Welkom bij deze verdiepende vragenlijst over studentenhuysvesting. De vragenlijst gaat over de betaalbaarheid van de studentenhuysvesting en de invloed van huysvesting op het welzijn van studenten.

Belangrijk

Bij het invullen van de enquête wordt soms naar bedragen gevraagd. Als het bedrag 0 euro is, dan ook graag daadwerkelijk 0 euro invullen. De bedragen zal je waarschijnlijk niet altijd precies weten. Een (gerichte) schatting van het bedrag volstaat.

Vragen

Als je een vraag hebt, stuur ons dan een e-mail (WonenAlsStudent@abfresearch.nl). [intro]

1. In de enquête ‘Wonen als Student’ heb je aangegeven nog te studeren en *{niet}* bij je ouder(s) te wonen in *{woonstad}*. Klopt deze situatie nu nog? [start]

- Ja
- Nee [*→ Ga naar einde vragenlijst*]

Inkomsten

Werk

2. Heb je één of meer banen of betaalde stages of inkomsten uit een eigen bedrijf? [banstage]

- Ja
- Nee [*→ Ga naar vraag 8*]

3. Met welke frequentie ontvang je hiervan salaris? [freqink]

- Maandelijks
- Vier wekelijks
- Wekelijks
- Anders

4. Wens je de vragen over inkomen op basis van bruto of netto bedragen te beantwoorden? [brutonetto]

- Bruto
- Netto

5. Wat is je {maandelijkse/vier wekelijkse/wekelijkse} {bruto/netto} inkomen? In hele euro's [inkomen]

Eventuele 13e maand, een vaste winstdeling en een vakantie-uitkering moet je niet meerekenen

- Bedrag is:
6. Ontvang je buiten je salaris nog een 13e maand, vaste winstdeling, tantièmes of vakantie-uitkering? [extra_inkomen]
- Ja
 - Nee [*→ Ga naar vraag 8*]
7. Hoeveel krijg je in totaal extra {bruto/netto} uitgekeerd per jaar vanwege 13e maand, vaste winstdeling, tantièmes en vakantie-uitkering naast jouw salaris? [extra_ink_bedrag]
- In hele euro's [Tonen als vraag 6=1]*
- Bedrag is:

Studiebeurs/-voorschot, toeslagen en leningen

8. Wat zijn je inkomstenbronnen/leningen naast (eventueel) salaris en bijdrage ouders(s)/verzorger(s)? [inkbron]

Meerdere antwoorden mogelijk

| | Bedrag per maand | Geen inkomensbron |
|---|------------------|--------------------------|
| • DUO-lening/basisbeurs/studievoorschot | | <input type="checkbox"/> |
| • Aanvullende beurs | | <input type="checkbox"/> |
| • Huurtoeslag | | <input type="checkbox"/> |
| • Zorgtoeslag | | <input type="checkbox"/> |
| • Collegegeldkrediet | | <input type="checkbox"/> |
| • Andere leenmogelijkheden | | <input type="checkbox"/> |
| • Andere inkomsten | | <input type="checkbox"/> |
| • Geen van bovenstaande | | <input type="checkbox"/> |

9. Hoeveel bedraagt de bijdrage (zakgeld) per maand van je ouder(s) / verzorger(s) die je contant of op jouw bankrekening ontvangt? [oudbijdrage]

- Bedrag in hele euro's Geen zakgeld

Ouderlijke bijdrage

10. Welke lasten worden naast je zakgeld direct door je ouder(s) / verzorger(s) betaald? [oudbet]

Meerdere antwoorden mogelijk.

- Geen
- Collegegeld
- Overige studiekosten (o.a. studieboeken, readers, printkosten)
- Woninghuur
- Zorgverzekering
- Overige verzekeringen (o.a. inboedelverzekering, aansprakelijkheidsverzekering, verzekering voor de telefoon, reisverzekering)

- Dagelijkse boodschappen, persoonlijke verzorging, kleding en/of schoenen
- Contributie, abonnementen en/of benodigdheden voor hobby's (o.a. sportschool, sportclub, mobiele telefoon, Spotify, online games, tijdschriften)
- Grote aankopen
- Anders, namelijk

11. Hoeveel bedraagt de bijdrage per maand van je ouder(s)/verzorger(s) aan lasten die zij direct betalen? [oudbet_bedrag]

In hele euro's

- Bedrag is:

Uitgaven

Wonen

12. Hoeveel bedraagt de huur per maand (in hele euro's)? [*Tonen als uitwonend*] [huurbed]

- Bedrag is:

13. Is de huurtoeslag al afgetrokken van de opgegeven huur? [*Tonen als uitwonend & vraag 8.3=bedrag*] [htoe]

- Ja
- Nee

14. Uit welke kostenposten bestaan de servicekosten van je woonruimte? [skost]

Meerdere antwoorden mogelijk. [Tonen als uitwonend]

- Gas, water en elektriciteit
- Schoonmaak en herstelwerkzaamheden
- Internet/televisie
- Gemeentelijke heffingen
- Stoffering en/of meubilering
- Huismeester
- Kosten van gemeenschappelijke ruimtes
- Administratiekosten
- Anders, namelijk:
- Geen servicekosten

15. Zou je kunnen aangeven welke kosten in de opgegeven huur NIET zijn meegenomen? [kosthu] Meerdere antwoorden mogelijk. [Tonen als uitwonend]

- Geen extra kosten (alle kosten zijn opgenomen in de genoemde huur)
- Gas, water en/of elektriciteit [Tonen als 14.1=[leeg]]
- Servicekosten
- Internet en televisie [Tonen als 14.3=[leeg]]
- Gemeentelijke heffingen [Tonen als 14.4=[leeg]]
- Overige services en diensten, namelijk.....

16. Hoeveel bedragen de maandelijkse kosten voor de volgende kostenpost(en)? [kosthu_bedragen_1]

In hele euro's [Tonen als uitwonend]

| | Bedrag |
|--|--------|
| • Gas, water en/of elektriciteit | |
| • Servicekosten | |
| • Internet en televisie | |
| • Gemeentelijke heffingen | |
| • Overige services en diensten, namelijk:..... | |

17. Betaal je de woonlasten volledig alleen of wordt (een deel van) de kosten gedeeld met een partner of ander persoon waarmee je samenwoont? [Tonen als uitwonend] [delen]

- Alleen
- Samen

18. Zou je een inschatting kunnen geven welk deel van de kosten jij voor je rekening neemt (in een percentage)? [Tonen als vraag 17=2] [delen2]

- Percentage is:

Tekort/overschot

19. Hoe is de balans tussen je inkomsten en uitgaven aan het einde van de maand? [balans]

- Geld over
- Geld tekort
- Inkomsten en uitgaven in evenwicht

20. Hoeveel bedraagt het {overschot/tekort} aan het eind van de maand ongeveer? [balans_bedrag]

In hele euro's [Tonen als vraag 19=1/2]

- Bedrag is:

21. Wat doe je met het geld dat je aan het eind van de maand overhoudt? [gover]

Meerdere antwoorden mogelijk [Tonen als vraag 19=1]

- Sparen
- Alsnog uitgeven aan bijvoorbeeld grote uitgaven of vakantie
- Terugbetaling aan ouder(s)/verzorger(s)
- Terugbetaling schulden
- Anders, namelijk:

22. Hoe vang je het tekort aan het eind van de maand op? [gtekort]

Meerdere antwoorden mogelijk [Tonen als vraag 19=2]

- Interen op reserves (bijvoorbeeld spaargeld)
- Uitgaven alsnog beperken
- Extra werken
- Extra geld aan ouder(s)/verzorger(s) vragen
- Extra geld lenen
- Anders, namelijk:

23. Hoe hoog is op dit moment je studieschuld (exclusief het eventuele deel dat waarschijnlijk wordt kwijtgescholden)? [sschuld]

In hele euro's [Tonen als vraag 19=1 / 2]

- Bedrag is:

Studentenwelzijn

Huisvestingskenmerken

Tot slot volgen een aantal vragen om meer inzicht te krijgen op welke manier studentenhuysvesting kan bijdragen aan het studentenwelzijn. Eerst volgen een aantal vragen over je woonruimte. *[Tonen als hwonsit>1]*

24. Welke gemeenschappelijke voorzieningen zijn er in jouw gebouw beschikbaar? (Meerdere antwoorden mogelijk) *[Tonen als hwonsit>1]* [gemvoorz]

- Studieruimtes/samenwerkingsruimtes
- Gym
- Gemeenschappelijke relax-/speelruime
- Gedeeld dakterras/binnenplaats/tuin
- Café / Restaurant
- Geen van bovenstaande

25. Welke gemeenschappelijke diensten zijn beschikbaar in jouw gebouw? (Meerdere antwoorden mogelijk) [*Tonen als hwonsit>1*] [gemdienst]

- Gemeenschappelijke evenementen en activiteiten (online & offline)
- Student beheerder (zoals community manager)
- Deelfietsen/deelauto's
- Reparatie- en gebouwbeheerder (conciërge)
- Schoonmaakservice
- Community netwerk/groepsapp
- Actieve bewonerscommissie
- Geen van bovenstaande

26. Hoe wordt bij jou bepaald wie je nieuwe huisgenoot wordt? [*Tonen als hwonsit=2*] [niehuisg]

- De verhuurder plaatst een nieuwe huisgenoot (van de wachtlijst)
- Huidige bewoners mogen een nieuwe huisgenoot kiezen (bijv. door hospiteren)
- Huidige bewoners mogen een voordracht doen op basis van een lijst aan kandidaten die door de verhuurder is aangedragen
- Anders, namelijk

Huisvestingskenmerken 2

Er volgen nu een aantal stellingen die te maken hebben met je woonruimte. Geef aan in hoeverre jij het ermee eens bent.

27. De staat van onderhoud van mijn woonruimte is goed [*Tonen als hwonsit>1*] [onderhoud]

- zeer mee oneens – mee oneens – neutraal – mee eens – zeer mee eens - geen mening/n.v.t.

28. Ik heb een goede band met mijn huisgenoten [*Als hwonsit=2*] [bandhuisg]

- zeer mee oneens – mee oneens – neutraal – mee eens – zeer mee eens - geen mening/n.v.t.

29. Ik heb een goede band met mijn burens [*Als hwonsit>2*] [bandburen]

- zeer mee oneens – mee oneens – neutraal – mee eens – zeer mee eens - geen mening/n.v.t.

30. Ik heb een goede relatie met mijn verhuurder [*Tonen als hwonsit=2/3/4*] [relatieverh]

- zeer mee oneens – mee oneens – neutraal – mee eens – zeer mee eens - geen mening/n.v.t.

31. Ik ervaar hinderlijk geluidsoverlast in mijn woonruimte. [*Tonen als hwonsit>1*] [geloverlast]

- zeer mee oneens – mee oneens – neutraal – mee eens – zeer mee eens - geen mening/n.v.t.

MHI-5 vragen

Tot slot volgen een aantal stellingen over hoe jij je de afgelopen maand hebt gevoeld.

32. Hoe vaak voelde jij je gelukkig gedurende de afgelopen maand? [gelukkig]

- voortdurend – meestal – vaak – soms – zelden – nooit

33. Hoe vaak voelde jij je kalm en rustig gedurende de afgelopen maand? [kalmrust]

- voortdurend – meestal – vaak – soms – zelden – nooit

34. Hoe vaak voelde jij je erg zenuwachtig gedurende de afgelopen maand? [zenuwachtig]

- voortdurend – meestal – vaak – soms – zelden – nooit

35. Hoe vaak voelde jij je neerslachtig en somber gedurende de afgelopen maand? [neerslommer]

- voortdurend – meestal – vaak – soms – zelden – nooit

36. Hoe vaak zat je zo erg in de put dat niets je kon opvrolijken gedurende de afgelopen maand?
[put]

- voortdurend – meestal – vaak – soms – zelden – nooit

Afsluiting 1 [Tonen als vraag 1=1]

Bedankt voor het invullen van deze enquête!

We verloten cadeaubonnen onder de respondenten! De winnaar wordt door Kences geïnformeerd wanneer de reactietermijn van de enquête is verstreken.

Als je op 'opslaan' klikt worden je antwoorden definitief en verlaat je de vragenlijst.

Afsluiting 2 [Tonen als vraag 1=2]

Je hebt aangegeven dat de situatie met betrekking tot het wonen is veranderd vergeleken met de vorige enquête. Je valt daarom niet in de doelgroep.

Als je op 'opslaan' klikt verlaat je de vragenlijst. [afsluiting]

ABF Research

Verwersdijk 8 • 2611 NH Delft • +31 (0) 15 27 99 300 • info@abf.nl • www.abfresearch.nl

